VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta paplašinātā sastāvā)

2023. gada 26. jūlijā *

Atcelšanas prasība un prasība par zaudējumu atlīdzību – Starptautisks līgumdarbinieks Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Bosnijā un Hercegovinā birojā – Kopējā ārpolitika un drošības politika – Darba līguma izbeigšana pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības – Savienības tiesas kompetence – Strīda līgumiskais raksturs – Šķīrējklauzulas un jurisdikcijas noteikšanas klauzulas neesamība – LESD 263., 268., 272. un 274. pants – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – Pieņemamība – Atbildētāju noteikšana – Jēdziens "Savienības struktūra" – Daļēja kompetences neesamība un daļēja nepieņemamība

Lietā T-776/20

***Robert Stockdale***, ar dzīvesvietu Bristolē (Apvienotā Karaliste), ko pārstāv *N. de Montigny*, advokāte,

prasītājs,

pret

**Eiropas Savienības Padomi**, ko pārstāv *A. Vitro*, *M. Bauer* un *J. Rurarz*, pārstāvji,

**Eiropas Komisiju**, ko pārstāv *D. Bianchi* un *G. Gattinara*, pārstāvji,

**Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD)**, ko pārstāv *S. Marquardt*, *K. Kouri*, *R. Spáč* un *S. Rodríguez Sánchez-Tabernero*, pārstāvji,

un

**Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Bosnijā un Hercegovinā**, ko pārstāv *B. Bajic*, pārstāve, kurai palīdz *E. Raoult*, advokāte,

atbildētāji,

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs R. da Silva Pasošs [*R. da Silva Passos*] (referents), tiesneši V. Valančus [*V. Valančius*], I. Reine, L. Trišo [*L. Truchot*] un M. Sampols Pukuruļs [*M. Sampol Pucurull*],

sekretāre: H. Eriksone [*H. Eriksson*], administratore,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2022. gada 17. novembra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Ar savu prasību, kas pamatota ar LESD 263., 268. un 272. pantu, prasītājs *Robert Stockdale* galvenokārt lūdz, pirmkārt, lai Eiropas Savienības īpašā pārstāvja (turpmāk tekstā – "ESĪP") Bosnijā un Hercegovinā 2020. gada 17. novembra lēmums, ar kuru pēdējais minētais izbeidza prasītāja darba līgumu, sākot ar 2020. gada 31. decembri (turpmāk tekstā – "lēmums izbeigt līgumu"), tiek atzīts par prettiesisku, kā arī prasa atlīdzināt kaitējumu, kas viņam esot nodarīts šī lēmuma rezultātā, otrkārt, pārkvalificēt viņa līgumattiecības ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā par darba līgumu uz nenoteiktu laiku (turpmāk tekstā – "līgums uz nenoteiktu laiku"), treškārt, atlīdzināt kaitējumu, kas viņam esot nodarīts tā iemesla dēļ, ka Eiropas Savienības Padome, Eiropas Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) neesot noteikuši viņam piemērojamu skaidru statusu, un, pakārtoti, Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos viņa galvenokārt izvirzīto prasījumu noraidīšanas gadījumā.

### Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītājs ir Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pilsonis, kurš strādāja par finanšu un administratīvās nodaļas vadītāju ESĪP Bosnijā un Hercegovinā birojā.

3 ESĪP iecelšana ir paredzēta LES 33. pantā, kas ietilpst Līguma par Eiropas Savienību V sadaļas 2. nodaļā, kura attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP), un saskaņā ar šo noteikumu "Padome pēc Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikuma var izvirzīt īpašu pārstāvi, pilnvarojot to konkrētos politikas jautājumos; [ī]pašais pārstāvis īsteno savas pilnvaras Augstā pārstāvja vadībā".

4 2002. gada 11. martā Padome pieņēma Vienoto rīcību 2002/211/KĀDP, ar ko ieceļ amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā (OV 2002, L 70, 7. lpp.).

5 Pēc tam Padome pieņēma dažādus secīgus aktus, ar kuriem tā bez pārtraukumiem iecēla ESĪP Bosnijā un Hercegovinā uz noteiktu pilnvaru termiņu.

6 Šīs prasības celšanas brīdī – 2020. gada 29. decembrī – ESĪP Bosnijā un Hercegovinā bija iecelts ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2019/1340 (2019. gada 8. augusts), ar ko ieceļ Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Bosnijā un Hercegovinā (OV 2019, L 209, 10. lpp.) uz laiku no 2019. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam. Viņa pilnvaru termiņš tika pagarināts līdz 2023. gada 31. augustam ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/1193 (2021. gada 19. jūlijs), ar ko pagarina pilnvaru termiņu ESĪP Bosnijā un Hercegovinā un groza Lēmumu 2019/1340 (OV 2021, L 258, 46. lpp.).

7 Prasītājs tika pieņemts darbā ar pirmo darba līgumu uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – "līgums uz noteiktu laiku"), kas noslēgts ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, sākot ar 2006. gada 15. februāri un uz laiku, kas nevar pārsniegt pēdējā minētā pilnvaru termiņu. Sākot no 2007. gada 1. marta

prasītājs noslēdza sešpadsmit secīgus līgumus uz noteiktu laiku ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā. Prasītāja pēdējā noslēgtā līguma uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – "aplūkotais līgums") 5. pantā bija paredzēts, ka tā ilgums ir no 2019. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. augustam.

8 Paralēli saviem 17 secīgajiem līgumiem uz noteiktu laiku prasītājs parakstīja trīspadsmit trīspusējus līgumus ar Komisiju un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, ar kuriem viņš tika iecelts par biroja vadītāja pienākumu izpildītāju, sākot ar 2007. gada 1. jūliju.

9 Attiecīgajos trīspusējos līgumos bija paredzēts, ka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā nāves vai atkāpšanās no amata, negadījuma vai tādas slimības gadījumā, kas viņam liedz pildīt amata pienākumus, vai starp Komisiju un šo ESĪP noslēgtā finansēšanas līguma izbeigšanās gadījumā prasītājs kļūst par minētajam ESĪP piešķirto līdzekļu pārvaldnieku. Biroja vadītāja pienākumu izpildītāja pēdējo līgumu prasītājs parakstīja 2019. gada 7. oktobrī (turpmāk tekstā – "biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgums").

10 2020. gada 24. janvārī Savienības un Apvienotās Karalistes pārstāvji parakstīja Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV 2020, L 29, 7. lpp.; turpmāk tekstā – "Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos"). 2020. gada 30. janvārī Padome pieņēma Lēmumu (ES) 2020/135 par to, lai noslēgtu Līgumu par [..] Apvienotās Karalistes izstāšanos [..] (OV 2020, L 29, 1. lpp.). Atbilstoši minētā lēmuma 1. pantam Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos ir apstiprināts Savienības vārdā.

11 2020. gada 31. janvāra pusnaktī Apvienotā Karaliste izstājās no Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas, un 2020. gada 1. februārī Līgums par Apvienotās Karalistes izstāšanos stājās spēkā saskaņā ar tā 185. pantu.

12 Līguma par Apvienotās Karalistes izstāšanos 126. pantā ir noteikts pārejas periods, kas sākas šī līguma spēkā stāšanās dienā un beidzas 2020. gada 31. decembrī. Saskaņā ar šī paša Līguma 127. panta 6. punktu šajā pārejas periodā ikviena atsauce uz "dalībvalstīm" Savienības tiesībās jāsaprot kā atsauce, kas ietver arī Apvienoto Karalisti.

13 2020. gada 24. jūnijā prasītājs nosūtīja ESĪP Bosnijā un Hercegovinā vēstuli, lai tam uzdotu jautājumus par savām tiesībām un sūdzētos par diskrimināciju gadījumā, ja viņa amats galu galā tiks uzskatīts par lieku un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā birojs tiks pārcelts uz Savienības delegāciju šajā valstī un tātad uz EĀDD. It īpaši viņš uzsvēra, ka minētā ESĪP starptautiskajam personālam nav paredzēts atlaišanas pabalsts, ne tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, kā arī, ka nepastāv nekādas tiesību normas par pensiju iemaksām.

14 2020. gada 7. jūlijā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā šos jautājumus pārsūtīja Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienesta direktorei, norādot, ka prasītājs uzdod jautājumus par saviem nodarbinātības nosacījumiem, it īpaši, ņemot vērā iespējamo aplūkotā līguma izbeigšanu saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības. Viena no minētā dienesta nodaļas vadītājām tā paša gada 13. jūlijā atbildēja, ka šis dienests nav atbildīgs par cilvēkresursiem attiecībā uz KĀDP personālu un ieteica ESĪP Bosnijā un Hercegovinā sazināties šajā sakarā ar EĀDD. Turklāt viņa uzsvēra, ka, ciktāl prasītāja lūgums attiecas uz finanšu aspektiem, saskaņā ar aplūkotā līguma noteikumiem viņam nevarēs izmaksāt nekādu atlaišanas pabalstu vai pensiju iemaksas.

15 2020. gada 15. septembrī ESĪP Bosnijā un Hercegovinā vērsās pie EĀDD, pārsūtot tam prasītāja 2020. gada 24. jūnija vēstuli.

16 2020. gada 28. septembrī prasītājs uzrakstīja [vēstuli] ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, lai pēdējais minētais iegūst vairāk informācijas par viņa iespējām palikt amatā pēc pārejas perioda, kurš saskaņā ar Līgumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos beidzas 2020. gada 31. decembrī. Pēc tam, kad minētais ESĪP vērsās pie Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienesta, šī dienesta direktore 2020. gada 2. oktobrī viņam atbildēja, ka Apvienotās Karalistes pilsoņiem neesot paredzēti nekādi izņēmumi un ka viņu līgumi beigšoties 2020. gada 31. decembrī.

17 2020. gada 17. novembrī ESĪP Bosnijā un Hercegovinā pieņēma lēmumu izbeigt līgumu, ar kuru viņš ar uzteikumu izbeidza aplūkoto līgumu, lēmumam stājoties spēkā 2020. gada 31. decembrī.

18 2020. gada 25. novembrī prasītājs aizrakstīja ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, lūdzot pārskatīt lēmumu izbeigt līgumu.

## Lietas dalībnieku prasījumi

19 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– galvenokārt:

  – atzīt lēmumu izbeigt līgumu par prettiesisku;

  – attiecībā uz tiesībām, kas izriet no viņa darba līguma ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā:

    – pārkvalificēt viņa līgumattiecības par līgumu uz nenoteiktu laiku;

    – nospriest, ka viņš ir cietis no diskriminācijas, ņemot vērā atlaišanas iemeslu, un šī iemesla dēļ piespriest atbildētājiem samaksāt viņam 10 000 EUR, ar procentiem, par psiholoģisko kaitējumu;

    – konstatēt, ka atbildētāji nav ievērojuši savas līgumsaistības un it īpaši pienākumu pienācīgi iepriekš paziņot par līguma uz nenoteiktu laiku izbeigšanu;

    – piespriest atbildētājiem viņu atjaunot amatā vai, pakārtoti, viņam samaksāt kompensāciju, kas jānosaka vēlāk un kas provizoriski noteikta 393 850,08 EUR apmērā, ar procentiem;

  – attiecībā uz citām tiesībām, kuru pamatā ir diskriminējoša attieksme, salīdzinot ar citiem Savienības darbiniekiem:

    – konstatēt, ka viņš bija jāpieņem darbā kā Padomes, Komisijas vai EĀDD pagaidu darbinieks, un atzīt, ka šie trīs atbildētāji ir viņam piemērojuši diskriminējošu attieksmi attiecībā uz viņa atalgojumu, viņa pensijas tiesībām un ar to saistītajām priekšrocībām, kā arī attiecībā uz turpmākas nodarbinātības garantiju;

    – piespriest Padomei, Komisijai un EĀDD atlīdzināt atalgojuma, pensijas, pabalstu un priekšrocību zaudējumu sakarā ar norādītajiem Savienības tiesību pārkāpumiem, pieskaitot šīm summām procentus;

    – noteikt termiņu, kādā lietas dalībniekiem ir jāaprēķina šādas kompensācijas apmērs, ņemot vērā pakāpi un līmeni, kādā prasītājs bija jāpieņem darbā, vidējo algas pieaugumu,

karjeras attīstību, pabalstus, ko viņam tādējādi būtu bijis jāsaņem saskaņā ar šiem pagaidu darbinieka līgumiem, neskaitot viņa faktiski saņemto atlīdzību;

– pakārtoti, piespriest Padomei, Komisijai un EĀDD izmaksāt viņam kompensāciju saskaņā ar Savienības ārpuslīgumisko atbildību, kas iestājusies par viņa pamattiesību neievērošanu, kuras apmērs provizoriski ir noteikts 400 000 EUR;

– piespriest atbildētājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Iebildēs par kompetences neesamību un nepieņemamību, kas izvirzītas saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. pantu, Padomes, Komisijas un EĀDD prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību kā nepieņemamu, ciktāl tā uz tiem attiecas;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 Iebildē par kompetences neesamību un nepieņemamību, kas izvirzīta saskaņā ar Reglamenta 130. pantu, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā prasījumi Vispārējai tiesai būtībā ir šādi:

– noraidīt prasību kā nepieņemamu;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

## Juridiskais pamatojums

22 Atbilstoši Reglamenta 130. panta 1. punktam, ja atbildētājs to prasa, Vispārējā tiesa var lemt par kompetences neesamību vai nepieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības. Saskaņā ar minētā reglamenta 130. panta 7. punktu Vispārējā tiesa pēc iespējas ātrāk lemj par pieteikumu vai arī, ja to pamato īpaši apstākļi, atliek lēmuma par šo pieteikumu pieņemšanu līdz galīgā nolēmuma taisīšanai.

23 Šajā lietā atbildētāji ir lūguši, lai tiek lemts par kompetences neesamību un par nepieņemamību. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa uzskata, ka ir jālemj par šiem pieteikumiem, pirms lieta tiek izskatīta pēc būtības.

24 Būtībā ar savu prasību prasītājs izvirza:

– galveno prasījumu daļu, kas saistīta ar lēmumu izbeigt līgumu, atbilstoši kurai viņš lūdz Vispārējo tiesu, pirmkārt, atzīt lēmumu izbeigt līgumu par prettiesisku, otrkārt, piespriest atbildētājiem viņam samaksāt summu 10 000 EUR apmērā kā atlīdzību par morālo kaitējumu, kas radies šī lēmuma rezultātā, un, treškārt, uzdot viņu atjaunot amatā vai, pakārtoti, piespriest atbildētājiem viņam samaksāt summu 393 850,08 EUR apmērā kā atlīdzību par materiālo kaitējumu, ko viņam rada minētais lēmums (turpmāk tekstā – "pirmā prasījumu daļa");

– galveno prasījumu daļu, kas saistīta ar secīgajiem līgumiem uz noteiktu laiku, kas noslēgti ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, atbilstoši kurai viņš lūdz Vispārējo tiesu, pirmkārt, pārkvalificēt viņa līgumattiecības ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā par līgumu uz nenoteiktu laiku un, otrkārt, konstatēt, ka atbildētāji nav ievērojuši savas līgumsaistības un, it īpaši, pienākumu

pienācīgi iepriekš paziņot par līguma uz nenoteiktu laiku izbeigšanu (turpmāk tekstā – "otrā prasījumu daļa");

– galveno prasījumu daļu, kas pamatota ar diskriminācijas esamību un ar kuru viņš pārmet Padomei, Komisijai un EĀDD to, ka tie nav piemērojuši pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (turpmāk tekstā – PDNK") starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, kas pieņemti darbā KĀDP ietvaros, vai ka tie attiecībā uz šiem darbiniekiem nav pieņēmuši ar PDNK salīdzināmu tiesisko režīmu, un atbilstoši kurai viņš lūdz Vispārējo tiesu piespriest šiem trim atbildētājiem atlīdzināt kaitējumu, kas viņam nodarīts šāda statusa neesamības dēļ (turpmāk tekstā – "trešā prasījumu daļa");

– pakārtotu prasījumu daļu pirmo trīs prasījumu daļu noraidīšanas gadījumā, ar kuru viņš lūdz piespriest Padomei, Komisijai un EĀDD samaksāt viņam summu 400 000 EUR apmērā, pamatojoties uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, kas izriet no viņa pamattiesību neievērošanas (turpmāk tekstā – "ceturtā prasījumu daļa").

25 Lai atbildētu uz iebildēm par kompetences neesamību un par nepieņemamību, šajā lietā ir jāvērtē, pirmkārt, vai Vispārējai tiesai ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu, otrkārt, vai ir ievērotas prasības pieteikuma formas prasības, treškārt, vai ir ievērota Savienības Civildienesta noteikumos (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") paredzētā pirmstiesas procedūra un, ceturtkārt, vai prasība ir pieņemama attiecībā uz visiem atbildētājiem.

***Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu šķīrējklauzulas neesamības gadījumā***

26 Savos procesuālajos rakstos atbildētāji apgalvo, ka pirmā un otrā prasījumu daļa ir saistīta ar aplūkoto līgumu un tādējādi tām ir līgumisks raksturs. Tāpat tie norāda, ka minētais līgums nesatur šķīrējklauzulu, un no tā secina, ka tas ļauj izslēgt Vispārējās tiesas kompetenci, pamatojoties uz LESD 272. pantu.

27 Tiesas sēdē atbildētāji precizēja, ka lēmums izbeigt līgumu, ņemot vērā tā pamatojumu, ka prasītājs ir zaudējis dalībvalsts pilsoņa statusu, ir jāuzskata par publiskās varas aktu, kas ir nodalāms no aplūkotā līguma. Tādējādi tie uzskata, ka Vispārējai tiesai ir kompetence pārbaudīt minētā akta tiesiskumu, pamatojoties uz LESD 263. pantu, un lemt par pirmo prasījumu daļu, ciktāl ar to prasītājs lūdz šī akta atcelšanu.

28 Turpretim attiecībā uz pārējiem prasītāja prasījumiem, kas ietverti pirmajā un otrajā prasījumu daļā, atbildētāji gan tiesas sēdē, gan atbildot uz jautājumu, ko Vispārējā tiesa uzdeva procesa organizatoriska pasākuma ietvaros, norādīja, ka ne aplūkotā līguma noteikumi, ne Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Briseles Ia regula") tiesību normas neļauj noteikt kompetento valsts tiesu. Tiesas sēdē tie norādīja, ka šādi prasījumi varētu ietilpt Bosnijas un Hercegovinas tiesu kompetencē, jo tur atrodas ESĪP Bosnijā un Hercegovinā un tur tiek pildīts aplūkotais līgums. Minētais ESĪP arī uzsvēra, ka aplūkotā līguma 17. pantā bija paredzēta kompetence šķīrējtiesai, kura esot jāuzskata par kompetentu lemt par minētajiem prasījumiem, jo prasītājs nav pierādījis, ka šādas tiesas kompetence liek šķēršļus viņa tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību.

29 Savukārt prasītājs galvenokārt būtībā apgalvo, ka Vispārējai tiesai ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu, pamatojoties uz LESD 272. pantu, piemērojot šķīrējklauzulu biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumā.

30 Pakārtoti prasītājs norāda, ka, pamatojoties uz Briseles Ia regulu Beļģijas tiesas varētu būt kompetentas lemt par pirmo un otro prasījumu daļu un ka gadījumā, ja tiktu izslēgta dalībvalstu tiesu kompetence, Vispārējai tiesai būtu jāatzīst sava kompetence, pamatojoties uz LESD 263. un 268. pantu, lai lemtu par visiem prasījumiem, kas izvirzīti šo prasījumu daļu ietvaros.

*Par pirmās un otrās prasījumu daļas būtību*

31 Lai noteiktu, vai pirmā un otrā prasījumu daļa ietilpst līgumtiesību jomā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru prasību atcelt tiesību aktu LESD 263. panta izpratnē var celt attiecībā uz jebkuru iestāžu pieņemtu aktu – lai kāds arī būtu tā veids vai forma –, kas paredzēts tādu saistošu juridisku seku radīšanai, kuras var ietekmēt prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli. Tādējādi, ja pastāv līgums starp prasītāju un kādu no iestādēm, Savienības tiesās, pamatojoties uz LESD 263. pantu, prasība var tikt celta tikai tad, ja apstrīdētais akts ir paredzēts obligātu juridisku seku radīšanai, kas neietilpst līgumattiecībās, kuras saista puses, un kas nozīmē publiskās varas, kāda ir piešķirta līgumslēdzējai pusei – iestādei administratīvas iestādes statusā, prerogatīvu īstenošanu (skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *SC*/*Eulex Kosovo*, C-730/18 P, EU:C:2020:505, 31. un 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Otrkārt, lai noteiktu, vai prasības priekšmets ir Savienības līgumiskā atbildība vai tās ārpuslīgumiskā atbildība, Savienības tiesām jāpārbauda, vai šīs prasības priekšmets ir tāda prasība par zaudējumu atlīdzību, kas objektīvi un vispārīgi ir pamatota ar līgumiskām vai ārpuslīgumiskām tiesībām un saistībām. Šajā nolūkā šīm tiesām, ņemot vērā dažādos lietas materiālos ietvertos elementus, kā, piemēram, iespējami pārkāpto tiesību normu, izvirzītā pārkāpuma raksturu, pārmesto rīcību, kā arī starp attiecīgajām pusēm pastāvošās tiesiskās attiecības, ir jāpārbauda, vai starp tām pastāv īsts līgumiskais konteksts, kas ir saistīts ar strīda priekšmetu, kura padziļināta izvērtēšana ir nepieciešama, lai izskatītu minēto prasību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. aprīlis, Komisija/*Systran* un *Systran Luxembourg*, C-103/11 P, EU:C:2013:245, 66. punkts).

33 Šajā lietā, pirmām kārtām, ar pirmo prasījumu daļu prasītājs izvirza prasījumus saistībā ar lēmumu izbeigt līgumu (skat. šī sprieduma 24. punktu).

34 Šajā ziņā ir taisnība, ka lēmumu izbeigt līgumu pamato apstāklis, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības dēļ prasītājs vairs nav dalībvalsts pilsonis, kas ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ieskatā nozīmē, ka prasītāju vairs nevar paturēt viņa personāla sastāvā.

35 Tomēr pretēji tam, ko apgalvoja atbildētāji tiesas sēdē, šis apstāklis pats par sevi neļauj uzskatīt, ka lēmums izbeigt līgumu rada saistošas juridiskas sekas, kas neietilpst līgumattiecībās, kuras saista prasītāju ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, un kas nozīmē publiskās varas prerogatīvu īstenošanu šī sprieduma 31. punktā minētās judikatūras nozīmē.

36 Proti, vispirms, lēmuma izbeigt līgumu priekšmets ir aplūkotā līguma priekšlaicīga izbeigšana tādējādi, ka šī lēmuma sekas nepārsniedz šo līgumu. Turpinājumā, kā to norādīja Padome savā iebildē par kompetences neesamību un par nepieņemamību, aplūkotā līguma 16. pantā ir paredzēta iespēja vienai vai otrai pusei vienpusēji izbeigt līgumu, paziņojot uzteikumu četras nedēļas iepriekš. Tādējādi ir acīmredzams, ka šis lēmums, ar kuru ESĪP Bosnijā un Hercegovinā vienpusēji izbeidza aplūkoto līgumu, paziņojot šādu uzteikumu, tika pieņemts, pamatojoties uz

pilnvarām, kas viņam piešķirtas ar šo līgumu. Visbeidzot, minētais lēmums ir pamatots ar faktu, ka, sākot ar tā stāšanās spēkā brīdi, prasītājs zaudē dalībvalsts pilsoņa statusu un ka līdz ar to viņš vairs neatbilst vienam aplūkotā līguma priekšnosacījumam. Proti, ar nodarbinātības nosacījumiem, kuri bija aplūkotā līguma neatņemama sastāvdaļa, kā tas izriet no tā 1. un 18. panta, bija noteikts, ka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā finanšu un administratīvās nodaļas vadītājam ir jābūt dalībvalsts pilsonim.

37 Līdz ar to lēmums izbeigt līgumu ir tieši saistīts ar aplūkoto līgumu. No tā izriet, ka prasītāja prasījumi pirmās prasījumu daļas ietvaros, kura ir cieši saistīta ar šo lēmumu (skat. šī sprieduma 24. punkta pirmo ievilkumu), izriet no aplūkotā līguma un tādējādi tiem ir līgumisks raksturs.

38 Otrām kārtām, ar otro prasījumu daļu prasītājs izvirza prasījumus, kuri attiecas uz visām viņa darba attiecībām ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, kuras sastāvēja no secīgiem līgumiem uz noteiktu laiku, kurus prasītājs lūdz pārkvalificēt par līgumu uz nenoteiktu laiku. Tādējādi prasītāja otrās prasījumu daļas ietvaros formulētajiem prasījumiem arī ir līgumisks raksturs, ciktāl tie izriet no visiem secīgajiem līgumiem uz noteiktu laiku, kurus viņš bija noslēdzis ar ESĪP.

*Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu atbilstoši LESD 272. pantam*

39 Saskaņā ar LESD 272. pantu "Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumus saskaņā ar visām šķīrējklauzulām, kas ietvertas publisko tiesību vai privāttiesību līgumos, kurus noslēgusi Savienība vai kuri noslēgti tās vārdā".

40 Vispārējās tiesas kompetences ir tās, kuras izsmeļoši uzskaitītas LESD 256. pantā, kā precizēts Eiropas Savienības Tiesas statūtu 51. pantā. Piemērojot šīs tiesību normas, Vispārējās tiesas kompetencē pirmajā instancē ir lemt par tās izskatīšanā iesniegtiem līgumiskiem strīdiem tikai saskaņā ar šķīrējklauzulu. Šādas klauzulas neesamības gadījumā tā paplašinātu savu kompetenci ārpus tiem strīdiem, kuru izskatīšana tai ir ierobežoti noteikta LESD 274. pantā, jo ar šo normu valstu tiesām tiek piešķirta vispārīgo tiesību kompetence izšķirt strīdus, kuros viena no pusēm ir Savienība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 8. maijs, *Citymo*/Komisija, T-271/04, EU:T:2007:128, 53. punkts, un rīkojumu, 2014. gada 30. septembris, *Bitiqi* u.c./Komisija u.c., T-410/13, nav publicēts, EU:T:2014:871, 26. punkts).

41 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja secīgie darba līgumi, no kuriem izriet pirmā un otrā prasījumu daļa, nesatur šķīrējklauzulu, kas piešķir kompetenci Vispārējai tiesai izskatīt līgumisku strīdu.

42 Turklāt prasītājs nevar par labu Vispārējai tiesai atsaukties uz šķīrējklauzulu, kas iekļauta biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumā.

43 Proti, vispirms, biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgums ir līgums, kura priekšmets nav nodibināt darba attiecības starp prasītāju un pārējiem līguma slēdzējiem, bet gan piešķirt prasītājam atsevišķus noteiktus pienākumus. Kā uzsver Padome, tas ir pielikums finansēšanas līgumam, kurš tiek periodiski noslēgts starp Komisiju un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā deleģēšanas ietvaros, ar kuru tam uzdots īstenot budžetu saskaņā ar Lēmuma 2019/1340 5. panta 3. punkta pirmo teikumu, atbilstoši kuram "izdevumus pārvalda saskaņā ar līgumu starp ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā] un Komisiju".

44 Turpinājumā, biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumam ir pakārtots raksturs salīdzinājumā ar prasītāja līgumu uz noteiktu laiku. Proti, no vienas puses, saskaņā ar finansēšanas līguma, kura atsauce ir CFSP/2019/15, kas noslēgts starp Komisiju un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, 8. pantu "biroja vadītāja pienākumu izpildītājam ir jābūt daļai no ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā] personāla". No otras puses, saskaņā ar biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumu, kura preambulā ir atsauce uz finansēšanas līguma CFSP/2019/15 8. pantu, ir paredzēts, ka, "ja biroja vadītāja pienākumu izpildītājs ir ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā] darbā pieņemtā personāla loceklis, viņa atlīdzība, tiesības un pienākumi tiek saglabāti atbilstoši viņa darba līguma nosacījumiem".

45 Visbeidzot, biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumam ir nosacīts raksturs, jo to var piemērot vienīgi tādu atsevišķu notikumu gadījumā, kuri ir saistīti ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā stāvokli, piemēram, viņa nāve, [darba] nespēja, atkāpšanās no amata vai atvaļinājuma periods starp divu secīgu ESĪP Bosnijā un Hercegovinā pilnvaru termiņiem (skat. šī sprieduma 9. punktu). Taču datumā, kad tika pieņemts lēmums izbeigt līgumu, ar kuru beidzās prasītāja pienākumu izpilde ESĪP Bosnijā un Hercegovinā birojā, neviens no iepriekš minētajiem nosacījumiem nebija izpildīts, tādējādi biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgums nebija piemērojams.

46 Ņemot vērā iepriekš minēto, tā kā prasītāja līgumos uz noteiktu laiku nav šķīrējklauzulas, Vispārējai tiesai nav kompetences lemt par pirmo un otro prasījumu daļu atbilstoši LESD 272. pantam.

*Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu atbilstoši LESD 263. un 268. pantam*

47 Kā tika konstatēts šī sprieduma 37. un 38. punktā, pirmās un otrās prasījumu daļas ietvaros prasītāja formulētie prasījumi izriet no viņa darba līgumiem, kuri nesatur šķīrējklauzulu, ar kuru Vispārējai tiesai ir piešķirta kompetence izskatīt līgumisku strīdu atbilstoši LESD 272. pantam (skat. šī sprieduma 41. punktu). Līdz ar to, piemērojot šī sprieduma 40. punktā atgādinātos principus, uz šīm prasījumu daļām principā attiecas valsts tiesu kompetence saskaņā ar LESD 274. pantu.

48 Tomēr, ja līgumiska strīda ietvaros Savienības tiesa atsakās īstenot kompetenci, kas tai ir piešķirta ar LESD 263. un 268. pantu, tas ir tādēļ, lai nodrošinātu saskanīgu šo tiesību normu un LESD 272. un 274. panta interpretāciju un tādējādi saglabātu Savienības tiesu sistēmas saskaņotību, ko veido tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru kopums, kuru mērķis attiecīgi ir nodrošināt Savienības iestāžu un struktūru tiesību aktu likumības pārbaudi un Savienības izraisītu kaitējumu [zaudējumu] atlīdzināšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *Satcen*/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 80.–82. punkts).

49 Tādējādi līgumiska strīda kontekstā Savienības tiesa nevar atteikties īstenot kompetenci, kas tai piešķirta ar LESD, ja tā rezultātā Savienības tiesa vai dalībvalstu tiesas nevar pārbaudīt Savienības iestāžu un struktūru pieņemtus tiesību aktus vai prasību par Savienības nodarītu zaudējumu atlīdzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *Satcen*/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 84. un 85. punkts).

50 Šādos apstākļos, neraugoties uz pirmās un otrās prasījumu daļas līgumisko raksturu, lai nodrošinātu efektīvas pārbaudes tiesā pastāvēšanu, Vispārējā tiesa var atteikties no kompetences, kas tai izriet no LESD 263. un 268. panta, tikai pēc tam, kad tā ir pārliecinājusies, ka prasītājs var izvirzīt šādus prasījumus valsts tiesā LESD 274. panta izpratnē, proti, dalībvalsts tiesā.

51 Šī iemesla dēļ nevar uzskatīt – kā to apgalvoja atbildētāji tiesas sēdē –, ka uz šīm prasījumu daļām varētu attiekties Bosnijas un Hercegovinas tiesu kompetence, jo šīs tiesas nav dalībvalstu tiesas. Tāpat ir jānoraida ESĪP Bosnijā un Hercegovinā arguments, atbilstoši kuram prasītājam bija aplūkotā līguma 17. pantā paredzētā iespēja vērsties šķīrējtiesā, lai lemtu par minētajām prasījumu daļām, jo šādas tiesas kompetenci nevar paredzēt, izslēdzot Savienības tiesas vai dalībvalstu tiesu kompetenci, lai arī šī tiesa atbilst neatkarības un objektivitātes kritērijiem.

52 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāpārbauda, vai aplūkotā līguma saturs vai, ja tas neļauj to noteikt, piemērojamās Savienības tiesību normas ļauj noteikt dalībvalsts tiesu, kurai ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu.

– *Par līguma noteikumiem*

53 Pirmām kārtām, ir jākonstatē, ka nevienā prasītāja līgumā nav klauzulas, kas piešķir kompetenci dalībvalsts tiesai. Proti, izņemot pirmo līgumu, šie līgumi saturēja vienīgi klauzulu par "strīdu izšķiršanu", ļaujot vērsties šķīrējtiesā gadījumā, ja minēto līgumu līgumslēdzējām pusēm neizdodas to starpā radušos strīdu atrisināt izlīguma ceļā, paredzot, ka šķīrējtiesas nolēmumu nevar pārsūdzēt.

54 Otrām kārtām, no aplūkotā līguma 1. un 18. panta izriet, ka prasītājs apņēmās ievērot ESĪP Bosnijā un Hercegovinā standarta operatīvās procedūras, kas ir vispārējs dokuments, ko piemēro visiem minētā ESĪP personāla locekļiem. Attiecībā uz šiem locekļiem pieejamajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem minēto standarta operatīvo procedūru 11. nodaļā "Prasības un strīdi" ir 11.1. pants "Prasības", kurā paredzēts, ka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā darbinieks var iesniegt savam tiešajam priekšniekam prasību par viņam nelabvēlīgu aktu, kā arī 11.2. pants "Strīdu izšķiršana", kurā paredzēta vienīgi iespēja vērsties šķīrējtiesā, kuras nolēmumus nevar pārsūdzēt.

55 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja darba līgumi neļauj noteikt dalībvalsts tiesu, kam ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu.

– *Par Savienības tiesību normām*

56 Runājot par Savienības tiesību normām, kuras attiecas uz dalībvalstu tiesu kompetenci, Savienības likumdevējs ir pieņēmis Briseles Ia regulu, kuras mērķis, kā izriet no tās 4. un 15. apsvēruma, ir vienādot jurisdikcijas kolīziju normas civillietās un komerclietās ar ļoti paredzamas jurisdikcijas noteikumiem. Tādējādi šīs regulas mērķis ir tiesiskās drošības nodrošināšana, kas nozīmē Savienībā reģistrēto personu tiesiskās aizsardzības pastiprināšanu, vienlaikus ļaujot prasītājam viegli noteikt tiesu, kurā tas var vērsties, un atbildētājam – saprātīgi paredzēt tiesu, kurā tas var tikt iesūdzēts (spriedums, 2018. gada 4. oktobris, *Feniks*, C-337/17, EU:C:2018:805, 34. punkts).

57 Pretēji tam, ko norādīja atbildētāji tiesas sēdē, ir jāuzskata, ka šajā lietā ir piemērojama Briseles Ia regula. Šajā ziņā saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu ir paredzēts, ka šo regulu "piemēro civillietās un komerclietās neatkarīgi no tiesas būtības" un ka "tā neattiecas jo īpaši uz nodokļu, muitas vai administratīvajām lietām vai uz valsts atbildību par darbību un bezdarbību, īstenojot valsts varu (*acta iure imperii*)". Šajā lietā no šī sprieduma 36. punkta izriet, ka lēmums izbeigt līgumu nav publiskās varas akts Briseles Ia regulas 1. panta 1. punkta izpratnē, bet tā pamatojums ir rodams aplūkotajā līgumā. Līdz ar to pirmā prasījumu daļa ietilpst civillietu un komerclietu jomā šīs regulas 1. panta izpratnē. Tāpat no šī sprieduma 38. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka otrā prasījumu daļa arī ietilpst šajā jomā.

58 Tādējādi, tā kā šajā lietā pirmā un otrā prasījumu daļa attiecas uz līgumiska rakstura strīdu, kuram ir jāietilpst valsts tiesu principiālajā kompetencē saskaņā ar LESD 274. pantu (skat. šī sprieduma 40. punktu), ir jāpārbauda, vai Briseles Ia regulas tiesību normas ļauj noteikt dalībvalsts tiesu, kurai ir kompetence par tām lemt.

59 Individuālu darba līgumu jomā kompetences noteikumi ir paredzēti Briseles Ia regulas 21. pantā, kurš ir formulēts šādi:

"1. Darba devēju, kura domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt:

a) tās dalībvalsts tiesās, kurā ir viņa domicils; vai

b) citā dalībvalstī:
   i) tiesās tajā vietā, kur vai no kurienes darbinieks pastāvīgi veic darbu, vai tiesās tajā vietā, kur viņš to veicis pēdējoreiz; vai
   ii) ja darbinieks pastāvīgi neveic vai neveica darbu vienā noteiktā valstī – tiesās tajā vietā, kur atrodas vai atradās uzņēmums, kas pieņēma darbinieku.

2. Darba devēju, kuram kādā dalībvalstī nav domicila, var iesūdzēt dalībvalsts tiesā saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu."

60 Pirmām kārtām, Briseles Ia regulas 21. panta piemērošana piešķir kompetenci tai dalībvalsts tiesai, kurā ir darba devēja domicils, tādējādi ir jānosaka prasītāja darba devējs.

61 Šajā ziņā saskaņā ar Tiesas judikatūru darbiniekam attiecībā pret darba devēju ir pakļautības saikne, kuras esamība ir jāizvērtē katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā visus elementus un visus apstākļus, kas raksturo attiecības starp pusēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. oktobris, *ROI Land Investments*, C-604/20, EU:C:2022:807, 30.–32. punkts). Tāpat, lai noteiktu darbinieka darba devēju, ir jānosaka vienība, kuras faktiskā kontrolē atrodas minētais darbinieks, jo šī vienība ir tā, kurai faktiski ir pienākums segt attiecīgās algu izmaksas un faktiskas tiesības minēto darbinieku atlaist (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *AFMB* u.c., C-610/18, EU:C:2020:565, 56. un 61. punkts).

62 Šajā gadījumā vispirms ir jākonstatē, ka prasītājs noslēdza visus savus darba līgumus ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, kurš tajos bija norādīts kā "darba devējs".

63 Turpinājumā, saskaņā ar Lēmuma 2019/1340 6. panta 1. punktu ESĪP Bosnijā un Hercegovinā "ir atbildīgs par komandas izveidi" "saskaņā ar [savām] pilnvarām un atbilstīgajiem piešķirtajiem finanšu līdzekļiem" un "laikus informē Padomi un Komisiju par komandas sastāvu". Tā paša lēmuma 6. panta 2. punktā ir paredzēts, ka "dalībvalstis, Savienības iestādes un EĀDD var ierosināt norīkot personālu darbā pie ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā]; šādam norīkotajam personālam atalgojumu attiecīgi maksā vai nu dalībvalsts, vai attiecīgā Savienības iestāde, vai arī EĀDD", un ka "starptautiskiem līgumdarbiniekiem ir kādas dalībvalsts valstspiederība".

64 Pirmkārt, no šīm tiesību normām izriet, ka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā var pieņemt darbā starptautiskus līgumdarbiniekus, kas viņam ir jāizvēlas autonomi attiecībā pret Padomi, Komisiju vai EĀDD, un ka tikai tad, kad šī izvēle ir veikta, viņam ir jāinformē par to Padome un Komisija, kā tas tika apstiprināts tiesas sēdē. Otrkārt, no šīm pašām tiesību normām izriet, ka to starptautisko līgumdarbinieku, kurus darbā pieņēmis minētais ESĪP, atalgojums tiek maksāts no šim pēdējam minētajam piešķirtā budžeta tādējādi, ka viņš ir tas, kurš faktiski sedz šī atalgojuma izmaksas.

65 Visbeidzot, kā norādīts šī sprieduma 54. punktā, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā pieņēma standarta operatīvās procedūras, kas ir piemērojamas visiem darbiniekiem, kuri strādā viņa birojā, un uz kurām ir atsauce aplūkotajā līgumā. No tā izriet, ka:

– ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir pilnvaras atlaist no darba savu personālu (skat. 12.2. pantu);

– lēmumu pagarināt starptautiska līgumdarbinieka līgumu var pieņemt tikai pēc ESĪP Bosnijā un Hercegovinā iniciatīvas un tikai pēc viņa vienpersoniskas izvēles (skat. 5.6. pantu);

– ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir sava personāla locekļu disciplināriestāde (skat. 10.2.5. pantu);

– ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir atbildīgs par sava personāla locekļu, kuru darba stāžs ir ilgāks par sešiem mēnešiem, ikgadējo novērtējumu (skat. 5.4. pantu);

– ESĪP Bosnijā un Hercegovinā nosaka sava personāla locekļu darba laiku un darba dienas ilgumu, un viņam ir jāapstiprina jebkādas parastā darba laika izmaiņas, kā arī jebkurš papildu darba lūgums, ko kompensē ar atvaļinājuma dienām vai, izņēmuma kārtā, ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā atļauju, ar kompensācijas samaksu (skat. 7.1. pantu);

– ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir jāapstiprina jebkurš viņa personāla locekļa ikgadējā vai īpašā atvaļinājuma pieteikums, un viņš izņēmuma kārtā drīkst piešķirt līgumdarbiniekam kompensējošu atlīdzību par neizmantoto atvaļinājumu pirms viņa līguma beigām (skat. 7.2. un 7.3. pantu).

66 Šādos apstākļos, lai pildītu savus darba līgumus, prasītājs bija ESĪP Bosnijā un Hercegovinā faktiskā kontrolē, un tas līdz ar to bija viņa darba devējs Briseles Ia regulas 21. panta izpratnē.

67 Taču, tā kā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā birojs atrodas Sarajevā (Bosnija un Hercegovina), viņa domicila tiesa nav dalībvalsts tiesa. Tādējādi Briseles Ia regulas 21. panta 1. punkta a) apakšpunkts neļauj noteikt dalībvalsts tiesu, kurai ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu.

68 Otrām kārtām, prasītāja darba līgumi bija jāpilda arī Sarajevā. Tas it īpaši izriet no aplūkotā līguma 3. panta un no minētajam līgumam pievienotā prasītāja amata apraksta. Līdz ar to Briseles Ia regulas 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkts arī neļauj, balstoties uz vietu, kur prasītājs pildīja savus darba pienākumus, noteikt dalībvalsts tiesu, kurai ir kompetence lemt par pirmo un otro prasījumu daļu.

69 Trešām kārtām, no lietas materiāliem neizriet, ka prasītājs parasti pildīja savus darba pienākumus vairākās valstīs, tādēļ Briseles Ia regulas 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā paredzētie kompetences noteikumi viņa situācijai nav piemērojami.

70 Ceturtām kārtām, prasītājs atsaucas uz Briseles Ia regulas 20. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru var uzskatīt, ka darba devēja, kura domicils nav dalībvalstī, domicils ir dalībvalstī, kurā viņam ir filiāle, aģentūra vai cita struktūra. Šajā ziņā, lai piemērotu šo tiesību normu, strīdam ir jāattiecas vai nu uz darbībām, kas saistītas ar šo vienību darbību, vai arī uz saistībām, ko tās uzņēmušās mātesuzņēmuma vārdā, ja šīs saistības ir jāizpilda valstī, kurā atrodas šīs struktūras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 19. jūlijs, *Mahamdia*, C-154/11, EU:C:2012:491, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Šajā lietā nekas neļauj uzskatīt, ka prasītāja faktiskajam darba devējam, proti, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, ir filiāle, aģentūra vai cita struktūra dalībvalsts teritorijā, nedz, *a fortiori*, ka pirmā un otrā prasījumu daļa attiecas uz ar šādām vienībām saistītām darbībām.

72 Tāpat ir taisnība – kā norāda prasītājs –, ka Padomei, Komisijai un EĀDD visiem trim galvenā mītne ir Briselē (Beļģijā), un Briseles Ia regulas 8. panta 1. punkts – gadījumā, ja ir vairāki atbildētāji – ļauj viņus visus iesūdzēt tās vietas tiesā, kurā kādam no atbildētājiem ir domicils. Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka šo tiesību normu nav paredzēts piemērot atbildētājam, kura domicils nav dalībvalsts teritorijā, ja viņš ir iesūdzēts tiesā, ceļot prasību, kas vērsta pret vairākiem atbildētājiem, kuru vidū ir arī personas ar domicilu Savienībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 11. aprīlis, *Sapir* u.c., C-645/11, EU:C:2013:228, 56. punkts). Tādējādi minētās regulas 8. panta 1. punkts neļaujot prasītājam attiecībā uz pirmo un otro prasījumu daļu ESĪP Bosnijā un Hercegovinā iesūdzēt Briseles tiesā.

73 Turklāt saskaņā ar Briseles Ia regulas 20. panta 1. punktu attiecībā uz darba līgumu šīs pašas regulas 8. panta 1. punktu piemēro tikai tad, "ja prasība ir celta pret darba devēju". Taču, kā norādīts šī sprieduma 66. punktā, prasītāja darba devējs bija ESĪP Bosnijā un Hercegovinā. Tādējādi, ciktāl prasības pieteikumā kā atbildētāji ir norādīti Padome, Komisija un EĀDD, kuriem visiem trim domicils ir Briselē, pirmā un otrā prasījumu daļa nav "prasība, [kas] celta pret darba devēju", kas ļautu piemērot pēdējā minētajā tiesību normā paredzēto noteikumu.

74 No iepriekš minētā izriet, ka attiecībā uz pirmo un otro prasījumu daļu, kas ir saistītas ar aplūkoto līgumu, principā būtu jāpiemēro Briseles Ia regulas 6. panta 1. punkts, kas ir vispārēja tiesību norma, atbilstoši kurai "ja atbildētāja domicils nav kādā dalībvalstī, tad katras dalībvalsts tiesu jurisdikciju [..] nosaka minētās dalībvalsts tiesību akti".

75 Briseles Ia regulas 6. panta 1. punkta piemērošana nozīmētu, ka valsts tiesas iespējamai kompetencei piemīt nejaušības raksturs, ciktāl katras dalībvalsts tiesību aktos būtu noteikts, vai šīs valsts tiesas var izskatīt šādu strīdu, kā rezultātā, iespējams, galu galā nevienai dalībvalsts tiesai nebūtu kompetences. Šajā lietā šāds rezultāts pat ir jo īpaši iespējams, jo tāpat kā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā domicils, arī prasītāja domicils ir trešajā valstī, proti Apvienotajā Karalistē, un nešķiet acīmredzams, ka šeit aplūkotajam strīdam ir saikne ar vienu vai otru dalībvalsti, kas varētu pamatot tādas valsts tiesas kompetenci.

76 Kā norādīts šī sprieduma 48. un 49. punktā, Vispārējā tiesa līgumiska strīda ietvaros, kurā viena no pusēm ir Savienība, nevar atteikties no kompetences, kas tai piešķirta ar LESD 263. un 268. pantu, ja tā rezultātā Savienības tiesa vai dalībvalstu tiesas nevar pārbaudīt lēmumus, ko pieņēmusi Savienības iestāde vai struktūra, vai prasību par Savienības nodarītu zaudējumu atlīdzību.

77 Šādos apstākļos Vispārējai tiesai ir jāpārbauda, vai pirmās un otrās prasījumu daļas ietvaros izvirzītie prasījumi ietilpst kompetencē, kas tai ir saskaņā ar šīm tiesību normām, un, attiecīgā gadījumā, jāatzīst sava kompetence lemt par šiem prasījumiem.

78 Šajā ziņā Vispārējai tiesai ir kompetence, pamatojoties uz LESD 263. pantu, lemt par prasītāja prasījumu, kas izvirzīts pirmās prasījumu daļas ietvaros un attiecas uz lēmuma izbeigt līgumu, kurš ir saskaņā ar Līgumiem izveidotas Savienībā ietilpstošas vienības, proti, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, pieņemts lēmums un kurš tādējādi ir jāattiecina uz Savienības iestādi vai struktūru, tiesiskumu. Tādējādi ir jāuzskata, ka šīs prasījumu daļas ietvaros prasītājs lūdz atcelt minēto lēmumu. Tāpat, ciktāl minētās prasījumu daļas ietvaros prasītājs lūdz finansiālu atlīdzību par

apgalvotu morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts lēmuma izbeigt līgumu dēļ, ir jāuzskata, ka ar šādu prasījumu tiek lūgts konstatēt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, attiecībā uz ko Vispārējai tiesai ir kompetence, pamatojoties uz LESD 268. pantu.

79 Turklāt attiecībā uz prasītāja pirmās prasījumu daļas ietvaros izvirzīto prasījumu, ar kuru tiek lūgts, lai Vispārējā tiesa uzdod viņa atjaunošanu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā, šāds prasījums ir jānoraida tā iemesla dēļ, ka Vispārējai tiesai nav kompetences to izskatīt.

80 Proti, saskaņā ar judikatūru Savienības tiesa būtībā, neskarot administratīvās iestādes prerogatīvas, nevar izdot rīkojumu attiecībā uz kādu Savienības iestādi vai struktūru (skat. spriedumus, 2014. gada 2. oktobris, *Strack*/Komisija, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, 145. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2020. gada 9. septembris, *P. Krücken Organic*/Komisija, T-565/18, nav publicēts, EU:T:2020:395, 23. punkts un tajā minētā judikatūra). Šo principu principā piemēro prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros, ar kuru prasītājs lūdz piespriest atbildētājai iestādei veikt noteiktus pasākumus, lai atlīdzinātu apgalvoto kaitējumu (šajā nozīmē skat. rīkojumus, 2004. gada 14. janvāris, *Makedoniko Metro* un *Michaniki*/Komisija, T-202/02, EU:T:2004:5, 53. punkts, un 2008. gada 17. decembris, *Portela*/Komisija, T-137/07, nav publicēts, EU:T:2008:589, 46. punkts).

81 Ir taisnība, ka LESD 268. pants un 340. panta otrā daļa, kas attiecas uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, ļauj [zaudējuma] atlīdzināšanu natūrā, kas attiecīgā gadījumā, ja tā šķiet atbilstoša vispārējiem principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām ārpuslīgumiskās atbildības jomā var izpausties kā rīkojums kaut ko darīt vai atturēties no darbības, kurš var likt atbildētājai iestādei īstenot attiecīgo rīcību (rīkojums, 2013. gada 3. septembris, *Idromacchine* u.c./Komisija, C-34/12 P, nav publicēts, EU:C:2013:552, 29. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2006. gada 10. maijs, *Galileo International Technology* u.c./Komisija, T-279/03, EU:T:2006:121, 63. punkts).

82 Tomēr šādu hipotēzi var paredzēt tikai īpašos gadījumos, kad prasītājs atsaucas uz kaitējumu, kuru nevar pilnībā atlīdzināt ar kompensāciju un kura raksturīgās iezīmes prasa, lai tiktu pasludināts rīkojums kaut ko darīt vai atturēties no darbības, it īpaši, ja šāda rīkojuma mērķis ir likt izbeigt notikumu, kas ir tāda kaitējuma pamatā, kura sekas ir nepārtrauktas. Šajā lietā tā nav, jo prasītājs bija spējīgs kvantificēt materiālā kaitējuma, kas viņam esot nodarīts lēmuma izbeigt līgumu rezultātā, apmēru, kuru tas vērtē 393 850,08 euro apmērā, kas atbilst to algu summai, kuras viņš nevarēja saņemt trīs gadus darba pienākumu pildīšanas pārtraukšanas dēļ.

83 Turklāt, ciktāl pirmās prasījumu daļas ietvaros prasītājs – pakārtoti attiecībā pret lūgumu viņu atjaunot amatā – lūdz, lai atbildētājiem tiek piespriests viņam samaksāt 393 850,08 EUR kā atlīdzību par apgalvoto morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts lēmuma izbeigt līgumu dēļ, ir jāuzskata, ka ar šādu prasījumu tiek lūgts konstatēt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, attiecībā uz ko Vispārējai tiesai ir kompetence, pamatojoties uz LESD 268. pantu.

84 Visbeidzot, attiecībā uz otro prasījumu daļu, pirmkārt, prasījums par to, lai Vispārējā tiesa pasludina viņa darba līguma pārkvalifikāciju par līgumu uz nenoteiktu laiku, ir jāuzskata par lūgumu izdot rīkojumu, kas adresēts ESĪP Bosnijā un Hercegovinā kā prasītāja darba devējam (skat. šī sprieduma 66. punktu). Taču saskaņā ar šī sprieduma 80. punktā atgādināto judikatūru Vispārējai tiesai nav kompetences lemt par šāda veida prasījumu. Turklāt, pat pieņemot, ka šāds prasījums ir jāuzskata par tādu, kura mērķis ir kompensēt kaitējumu, kas radies līguma uz nenoteiktu laiku nenoslēgšanas dēļ, uz to neattiektos īpašs gadījums, kādā Vispārējā tiesa saskaņā ar šī sprieduma 81. punktā atgādināto judikatūru var izdot rīkojumu kaut ko darīt. Proti,

iespējamo kaitējumu, kas radies tāda līguma nenoslēgšanas dēļ, kurš nozīmē noteiktu atalgojumu, attiecīgā gadījumā varētu atlīdzināt tādējādi, ka Vispārējā tiesa piespriež Savienībai samaksāt naudas summu prasītājam.

85 Otrkārt, arī otrās prasījumu daļas ietvaros izvirzītais prasījums par to, lai Vispārējā tiesa konstatē, ka atbildētāji ir pārkāpuši savas līgumsaistības, nav izvirzīts, lai pamatotu prasījumus par atcelšanu LESD 263. panta izpratnē. Šis prasījums nav arī izvirzīts, lai pamatotu prasījumu atlīdzināt kaitējumu, ko Vispārējā tiesa varētu izskatīt atbilstoši LESD 268. pantam. Līdz ar to ir jāuzskata, ka šāda prasījuma mērķis ir vienīgi, lai Vispārējā tiesa pasludina deklaratīvu nolēmumu. Taču ar Līgumiem un it īpaši ar LESD 263. un 268. pantu Vispārējai tiesai piešķirtās kompetences tai neļauj ieņemt nostāju, balstoties uz vispārīgu paziņojumu vai principu (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2003. gada 9. decembris, Itālija/Komisija, C-224/03, nav publicēts, EU:C:2003:658, 20. un 21. punkts; spriedumu, 2012. gada 21. marts, *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome, T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142, 41. punkts, un rīkojumu, 2011. gada 25. oktobris, *DMA Die Marketing Agentur* un *Hofmann*/Austrija, T-472/11, nav publicēts, EU:T:2011:631, 10. punkts).

86 Arī otrā prasījumu daļa ir jānoraida pilnībā Vispārējās tiesas kompetences neesamības dēļ.

*Secinājumi*

87 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmkārt, ir jānoraida iebildes, ciktāl tās attiecas uz Vispārējās tiesas kompetences neesamību, lai lemtu par pirmo prasījumu daļu attiecībā uz prasījumu atcelt lēmumu izbeigt līgumu, attiecībā uz kuru Vispārējai tiesai ir kompetence, pamatojoties uz LESD 263. pantu, kā arī attiecībā uz tiem prasītāja prasījumiem saņemt finansiālu atlīdzību par morālo un materiālo kaitējumu, kas viņam nodarīts šī lēmuma rezultātā, attiecībā uz kuriem Vispārējai tiesai ir kompetence, pamatojoties uz LESD 268. pantu.

88 Otrkārt, pirmās prasījumu daļas ietvaros prasītāja izvirzītais prasījums atjaunot viņu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā ir jānoraida kompetences neesamības dēļ.

89 Treškārt, otrā prasījumu daļa ir jānoraida kompetences neesamības dēļ.

***Par nepieņemamības pamatiem, kuri attiecas uz prasības pieteikuma formas prasību neievērošanu***

90 Padome, EĀDD un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā norāda, ka prasības pieteikumā nav ievērotas formas prasības, kas noteiktas ar Reglamenta 76. pantu. Kopā vai atsevišķi tie izvirza argumentu par, pirmkārt, prasījumu kopumā skaidrības trūkumu, otrkārt, par prasījumu juridiskā pamata skaidrības trūkumu, treškārt, par it īpaši ceturtās prasījumu daļas skaidrības trūkumu un, ceturtkārt, par prasījumu daļu pamatojumam izvirzīto pamatu skaidrības trūkumu.

91 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta pirmo daļu, kas ir piemērojama procesam Vispārējā tiesā saskaņā ar šo statūtu 53. panta pirmo daļu un Reglamenta 76. panta d) punktu, prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets, izvirzītie pamati un argumenti, kā arī kopsavilkums par minētajiem pamatiem. Šiem elementiem ir jābūt pietiekami skaidriem un precīziem, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai – lemt par prasību attiecīgā gadījumā bez papildu informācijas tās pamatojumam. Lai garantētu tiesisko drošību un pareizu tiesvedību, prasības pieņemamības priekšnoteikums ir tāds, ka norādītie būtiskie faktiskie

un juridiskie apstākļi, ar kuriem tā ir pamatota, vismaz kopsavilkuma veidā, taču saskanīgi un saprotami izriet no paša prasības pieteikuma teksta (skat. spriedumu, 2018. gada 25. janvāris, *BSCA*/Komisija, T-818/14, EU:T:2018:33, 95. punkta un tajā minētā judikatūra).

92 Turklāt tieši prasītājam ir pienākums izvēlēties savas prasības juridisko pamatu, nevis Savienības tiesai pašai jāizvēlas vispiemērotākais tiesiskais pamats (skat. spriedumu, 2005. gada 15. marts, Spānija/*Eurojust*, C-160/03, EU:C:2005:168, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Visbeidzot, prasības pieteikumā, ar kuru tiek lūgts atlīdzināt zaudējumus, kurus, kā tiek apgalvots, izraisījusi Savienības iestāde, ir jābūt ietvertiem pierādījumiem, kas ļauj identificēt rīcību, kuru prasītājs pārmet attiecīgajai iestādei, iemeslus, kādēļ tas uzskata, ka pastāv cēloņsakarība starp rīcību un tam nodarīto apgalvoto kaitējumu, kā arī šā kaitējuma raksturu un apjomu (skat. spriedumu, 2010. gada 2. marts, *Arcelor*/Parlaments un Padome, T-16/04, EU:T:2010:54, 132. punkts un tajā minētā judikatūra).

94 Ņemot vērā tieši šos apsvērumus, ir jāpārbauda šie nepieņemamības pamati.

95 Turklāt, ņemot vērā prasītāja prasījuma atjaunot viņu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā, kā arī otrās prasījumu daļas ietvaros izvirzīto prasījumu noraidīšanu (skat. šī sprieduma 88. un 89. punktu), šo nepieņemamības pamatu pārbaudei ir jāaprobežojas ar pārējiem prasītāja prasījumiem.

*Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz prasītāja prasījumu kopumā skaidrības trūkumu*

96 Padome uzsver, ka prasījumu daļu uzskaitījums prasības pieteikuma prasījumu daļā satur trīs prasījumu daļas, taču prasības pieteikuma daļā, kas attiecas uz juridisko argumentāciju, ir minētas tikai divas.

97 Tomēr no prasītāja prasījumiem, kā tie ir izklāstīti prasības pieteikuma sākumā un beigās un kā tie ir rezumēti šī sprieduma 24. punktā, izriet, ka prasītāja prasījumu daļas sastāv no, pirmkārt, trim galvenokārt formulētiem prasījumiem un, otrkārt, no viena pakārtoti formulēta prasījuma.

98 Pretēji tam, ko apgalvo Padome, šāds formulējums atbilst divu prasījumu daļu norādīšanai tajā prasības pieteikuma daļā, kura atvēlēta juridiskajai argumentācijai. Proti, lasot šo daļu, var saprast, ka, pirmkārt, atsauce prasības pieteikumā uz "pirmo galveno prasījumu daļu" ir atsauce uz trim galvenajiem prasījumiem, kuri uzskaitīti šī sprieduma 24. punkta pirmajā līdz trešajā ievilkumā rezumētajos prasījumos. Otrkārt, šajā prasības pieteikumā minētajai "otrajai prasījumu daļai" ir pakārtots raksturs, un tātad tā atbilst ceturtajai prasījumu daļai, kas rezumēta šī sprieduma 24. punkta ceturtajā ievilkumā.

99 Līdz ar to nepieņemamības pamats, kurš attiecas uz prasītāja prasījumu kopumā skaidrības trūkumu, ir jānoraida.

*Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz prasības juridiskā pamata skaidrības trūkumu*

100 Padome, EĀDD un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā apgalvo, ka prasības juridiskais pamats nav pietiekami skaidrs.

101 Ir taisnība, ka prasības pieteikumā ir pieļauta zināma neprecizitāte attiecībā uz tiesību normām, uz kuru pamata tas tika iesniegts. Proti, prasības pieteikuma pirmajā lappusē ir nosaukums "Atcelšanas prasība un prasība atlīdzināt kaitējumu" un ir norādīts, ka prasītājs "ceļ atcelšanas prasību un prasību atlīdzināt kaitējumu atbilstoši LESD 263., 268. un 272. pantam".

102 Tomēr, pirmām kārtām, neraugoties uz neprecizitātēm prasības pieteikumā, to prasības pieteikuma daļu teksts, kuras ir veltītas Vispārējās tiesas kompetencei un juridiskajai argumentācijai, ļauj saprast, ka prasītājs kā galveno izvirzīja pirmo prasījumu daļu, pamatojoties uz LESD 272. pantu un šķīrējklauzulu par labu Vispārējai tiesai, kas ietverta biroja vadītāja pienākumu izpildītāja līgumā. Turklāt no prasības pieteikuma izriet, ka šī prasījumu daļa tiek pieminēta pakārtoti, pamatojoties uz LESD 263. un 268. pantu, kā prasītājs to apstiprināja tiesas sēdē.

103 Otrām kārtām, ar trešo prasījumu daļu prasītājs vēlas saņemt atlīdzību par kaitējumu, kas saistīts ar izvēlēm, kuras esot izdarījusi Padome, Komisija un EĀDD attiecībā uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā darbā pieņemto starptautisko līgumdarbinieku darbā pieņemšanas un pārvaldības politiku, pamatojoties uz LESD 268. pantu, ko prasītājs apstiprināja savos apsvērumos par iebildēm par kompetences neesamību un par nepieņemamību.

104 Trešām kārtām, ceturtā prasījumu daļa, kas izvirzīta pakārtoti – gadījumā, ja tiek noraidītas galvenās prasījumu daļas, attiecas tieši uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību. No tā ir izsecināms, ka šī prasījumu daļa ir pamatota ar LESD 268. pantu.

105 Ņemot vērā iepriekš minēto, nepieņemamības pamats, kurš attiecas uz prasības juridiskā pamata skaidrības trūkumu, ir jānoraida.

*Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas konkrēti uz ceturtās prasījumu daļas skaidrības trūkumu*

106 Padome norāda, ka ceturtajā prasījumu daļā nav pietiekami skaidri izklāstīti trīs nosacījumi, kas ļauj iestāties Savienības ārpuslīgumiskajai atbildībai.

107 Turklāt Komisija būtībā norāda, ka ceturtajā prasījumu daļā trūkst skaidrības, ciktāl prasītājs nenosaka dažādo atbildētāju attiecīgo atbildības daļu, ne arī kļūdu, ko tiem var pārmest. Taču Savienības tiesībās kolektīvā un fiksētā atbildība neesot noteikta.

108 Neraugoties uz šo kritiku, prasības pieteikuma saturs ļauj pietiekami saprast, ka prasītājs izvirza ceturto prasījumu daļu pakārtoti gadījumā, ja viņa pirmās trīs prasījumu daļas tiktu noraidītas kā nepieņemamas vai nepamatotas. Prasītāja ieskatā šāda noraidīšana noteikti būtu jāsaista ar faktu, ka Padome, Komisija un EĀDD nav pieņēmuši pietiekami skaidru juridisko ietvaru, kas viņam konkrēti ļautu vērsties nosakāmā tiesā noteiktā kārtībā. Tādējādi viņš sūdzas par vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principa, juridiskās drošības principa un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa, kā arī labas pārvaldības principa un rūpības pienākuma pārkāpumu. Līdz ar to viņš lūdz atlīdzināt kaitējumu, kurš novērtēts 400 000 EUR apmērā.

109 Attiecībā uz Komisijas argumentu par to, ka ar ceturto prasījumu daļu nav identificētas kļūdas, kas attiecīgi pārmestas attiecīgajiem trim atbildētājiem, šāds apstāklis nav šķērslis minētās prasījumu daļas pieņemamībai, jo prasības pieteikuma saturs ļauj saprast, ka prasītāja ieskatā šie atbildētāji visi varētu būt iesaistīti KĀDP līgumdarbiniekiem piemērojamas vispārējas kārtības pieņemšanā. Tāpat Komisija kļūdaini pārmet prasītājam, ka tas nav noteicis katra minētā atbildētāja "attiecīgo

atbildības daļu". Pretēji tam, ko tā norāda, no 1973. gada 13. novembra sprieduma *Werhahn Hansamühle* u.c./Padome un Komisija (63/72 līdz 69/72, EU:C:1973:121, 8. punkts) izriet, ka prasības sakarā ar ārpuslīgumisko atbildību ietvaros nav nepieņemama tāda prasība, ar kuru tiek prasīts solidāri saukt pie atbildības vairākas iestādes, uz kurām attiecina atbildību izraisošo notikumu.

110 Līdz ar to nepieņemamības pamats, kurš attiecas uz ceturtās prasījumu daļas skaidrības trūkumu, ir jānoraida.

*Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz to pamatu skaidrības trūkumu, kuri izvirzīti dažādu prasījumu daļu pamatojumam*

111 Padomes ieskatā prasības pieteikumā nav skaidri izcelti pamati, kas attiecas uz katru no prasījuma daļām.

112 Šajā ziņā ir jāuzskata, ka, pirmkārt, pirmās prasījumu daļas pamatojumam prasītājs vispārīgi atsaucas uz vienīgo pamatu par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu un īpaši uz to, ka viņu aizsargā Anglijas tiesības. No vienas puses, šāds pārkāpums izrietot no pamatojuma, uz kuru balstās lēmums izbeigt līgumu, proti, prasītāja valstspiederība. No otras puses, prasītājs apstiprina, ka viņš ir cietis no nevienlīdzīgas attieksmes salīdzinājumā ar Apvienotās Karalistes ierēdņiem un darbiniekiem, kuriem piemēro pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (turpmāk tekstā – PDNK"), jo saskaņā ar viņiem piedāvātu atkāpi viņi esot varējuši saglabāt savus amatus, neraugoties uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības. Turklāt prasības pieteikums ļauj arī saprast, ka prasītājs lūdz atlīdzību 10 000 EUR apmērā par morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts lēmuma izbeigt līgumu apgalvota diskriminējoša pamatojuma dēļ, un par materiālo kaitējumu, kas saistīts ar minēto lēmumu, piespriežot atbildētājiem viņam samaksāt kompensāciju 393 850,08 EUR apmērā.

113 Otrkārt, no prasības pieteikuma satura izriet, ka ar trešo prasījumu daļu prasītājs pārmet Padomei, Komisijai un EĀDD, ka tie nav pieņēmuši ar PDNK salīdzināmu tiesisko režīmu, lai to piemērotu starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, kas pieņemti darbā KĀDP ietvaros un, it īpaši, kurus darbā pieņēmis ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, vai, ja tas netiek atzīts, ka tie šim personālam nav piemērojuši PDNK. Šāda bezdarbība, no vienas puses, esot LESD 336. panta pārkāpums, un, no otras puses, tā esot izraisījusi tādas sistēmas izveidi, kas ir diskriminējoša attiecībā pret ESĪP Bosnijā un Hercegovinā starptautiskajiem līgumdarbiniekiem salīdzinājumā ar līgumdarbiniekiem, kuriem piemēro PDNK, it īpaši tiem, kuri strādā pie šī ESĪP, kuram ir Savienības delegācijas vadītāja šajā dalībvalstī statuss. Prasītāja ieskatā ar šo nevienlīdzīgo attieksmi viņam ir nodarīts kaitējums, kas atbilst to pabalstu summai, ko viņš būtu saņēmis, ja viņš būtu bijis pieņemts darbā kā pagaidu darbinieks, kuram piemēro PDNK, un šīs prasījumu daļas ietvaros viņš lūdz atlīdzināt šo kaitējumu.

114 Treškārt, attiecībā uz ceturto prasījumu daļu prasītājs būtībā norāda, ka gadījumā, ja viņa pirmās trīs prasījumu daļas tiktu noraidītas, šāda noraidīšana izrietētu no tā, ka nepastāv pietiekami skaidrs juridiskais ietvars, kas viņam būtu ļāvis vērsties tiesā saskaņā ar pietiekami noteiktu procedūru un kārtību (skat. šī sprieduma 108. punktu). No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītājs tostarp apgalvo, ka, neparedzot šādu juridisko ietvaru, Padome, Komisija un EĀDD nav ievērojuši vienlīdzīgas attieksmes principu un diskriminācijas aizlieguma principu, juridiskās drošības principu un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, kā arī labas pārvaldības principu un rūpības pienākumu.

115 Ir taisnība, ka atsevišķi pamati, kas izvirzīti ceturtās prasījumu daļas ietvaros un kuri attiecas uz apgalvota privātpersonu aizsardzības principa, kā arī Eiropas labas prakses kodeksa pārkāpumu, nav izvērsti veidā, kas ļauj saprast, kā šie pārkāpumi izpaužas. Tomēr, lai arī šie pamati neatbilst Reglamenta 76. panta d) punkta prasībām, šāds konstatējums neizraisa ceturtās prasījumu daļas nepieņemamību kopumā, jo tas ir pietiekami skaidri pamatots ar šī sprieduma 114. punktā uzskaitītajiem pamatiem.

*Secinājumi*

116 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, nepieņemamības pamati, kuri attiecas uz to, ka prasītājs nav ievērojis ar Reglamenta 76. pantu noteiktās formas prasības, tiek noraidīti.

***Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz trešās un ceturtās prasījumu daļas nepieņemamību Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā paredzētās pirmstiesas procedūras neievērošanas dēļ***

117 Padome apgalvo, ka trešā un ceturtā prasījumu daļa nav pieņemama, ciktāl pirms tam nenotika pirmstiesas stadija, kas paredzēta saskaņā ar LESD 270. pantu. Padomes ieskatā, ja prasījumu daļu ietvaros prasītājs lūdz atlīdzību par kaitējumu, kas atbilst summām, ko viņš būtu saņēmis, ja secīgie līgumi uz noteiktu laiku būtu bijuši noslēgti nevis ar ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, bet ar iestādi, kura ir tiesīga noslēgt līgumus PDNK izpratnē, viņam saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 1. punktu būtu bijis jāiesniedz iestādē, kura viņa ieskatā ir kompetenta, minēto līgumu pārkvalificēšanas lūgums un prasība atlīdzināt kaitējumu.

118 LESD 270. pants, lasot to kopsakarā ar LESD 256. panta 1. punktu, piešķir Vispārējai tiesai kompetenci lemt par "vis[ām] domstarpīb[ām] starp Savienību un tās darbiniekiem", "ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi un [PDNK]". Tiesību aizsardzības līdzekļi, it īpaši termiņi un procesuālie noteikumi, ir aplūkoti Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā, uz kuriem ir atsauce PDNK 46. pantā.

119 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka šie tiesību aizsardzības līdzekļi ir piemērojami ne tikai personām, kurām ir ierēdņa statuss vai jebkāda cita darbinieka, tikai ne vietējā darbinieka statuss, bet arī tām personām, kuras apgalvo, ka tām ir šis statuss (skat. spriedumu, 1997. gada 23. janvāris, *Coen*, C-246/95, EU:C:1997:33, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Šajā lietā ir jāuzsver, ka ar trešo prasījumu daļu, kas izvirzīta, pamatojoties uz LESD 268. pantu, prasītājs lūdz Vispārējai tiesai, lai tā piespriež Padomei, Komisijai un EĀDD viņam samaksāt atlīdzību par kaitējumu, kas viņam nodarīts tā iemesla dēļ, ka šīs iestādes, kā apgalvots, neesot noteikušas režīmu, kas piemērojams starptautiskiem līgumdarbiniekiem, kuri strādā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā labā, vai vismaz neesot piemērojušas šim personālam PDNK. Šādas nepiemērošanas rezultātā prasītājs esot sistemātiski ticis nodarbināts kā šī ESĪP līgumdarbinieks, pamatojoties uz līgumiem uz noteiktu laiku, uz kuriem attiecas Anglijas tiesības, un tas esot izraisījis to, ka viņš tika diskriminēts salīdzinājumā ar pagaidu darbiniekiem, kuriem piemēroja PDNK un kuri strādāja pie tā paša ESĪP.

121 Šādā kontekstā prasītājs apgalvo, ka viņam bija jāpiešķir EĀDD pagaidu darbinieka statuss, "jo nepastāv neviens cits piemērojams statuss", un lūdz atlīdzināt kaitējumu, kas atbilst kompensācijām un pabalstiem, uz kuriem viņš būtu varējis pretendēt kā pagaidu darbinieks, kurš

pieņemts darbā atbilstoši PDNK, "ja nav iespējams piemērot citu salīdzinājuma ietvaru". Turklāt savos apsvērumos par iebildēm par kompetences neesamību un nepieņemamību prasītājs norādīja, ka viņš "neprasa sava līguma pārkvalificēšanu par pagaidu darbinieka līgumu".

122 Attiecībā uz ceturto prasījumu daļu prasītājs tajā arī nepieprasa pagaidu darbinieka statusu PDNK izpratnē, bet būtībā lūdz pakārtoti, gadījumā, ja pirmās trīs viņa prasījumu daļas tiktu noraidītas, atlīdzību par kaitējumu, kas viņam radies tādēļ, ka nepastāv skaidrs tiesiskais režīms, kas viņam ļautu tostarp piekļūt tiesai.

123 Šādos apstākļos uz trešās un ceturtās prasījumu daļas ietvaros izvirzītajām prasībām atlīdzināt kaitējumu attiecas LESD 268. pants, nevis LESD 270. pants tādējādi, ka prasītājam nevar pārmest, ka viņš nav ievērojis pirmstiesas procedūru, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā.

124 No tā izriet, ka nepieņemamības pamats, kurš attiecas uz trešās un ceturtās prasījumu daļas nepieņemamību Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā paredzētās pirmstiesas procedūras neievērošanas dēļ, ir jānoraida.

***Par nepieņemamības pamatiem, kuri attiecas uz atbildētāja vai atbildētāju noteikšanu***

125 Padome, Komisija un EĀDD apstrīd, ka tie var būt atbildētāji attiecībā uz pirmo un otro prasījumu daļu, ņemot vērā, ka tie nekad nav bijuši aplūkotā līguma līgumslēdzējas puses un ka to loma attiecībā pret ESĪP Bosnijā un Hercegovinā nav saistīta ar pēdējā minētā līgumdarbinieku pārvaldību. It īpaši uz tiem nevar attiecināt lēmumu izbeigt līgumu, ciktāl to ir pieņēmis ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, kurš ir jāuzskata par Savienības struktūru, kas var būt atbildētājs pirmajā prasījumu daļā.

126 Turklāt attiecībā uz trešo prasījumu daļu Komisija norāda, ka uz to nav attiecināma izvēle noslēgt secīgus līgumus uz noteiktu laiku starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, kurus darbā pieņem KĀDP vienības. Šajā ziņā tā uzsver, ka Padomei ir kompetence attiecīgā gadījumā pieņemt lēmumu, ar kuru tiek noteikts KĀDP personāla statuss.

127 Savukārt prasītājs skaidro, ka prasības pieteikumā ir norādījis četrus atbildētājus, ņemot vērā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā neatkarības neesamību, jo viņam esot padotības saikne gan ar Padomi, gan ar Komisiju un EĀDD. Viņš uzsver, ka Padome ieceļ minēto ESĪP, ka Komisija ir atbildīga par šī ESĪP pilnvaru izpildes kontroli un ka EĀDD ir tā paša ESĪP darba devējs. Turklāt prasītājs apgalvo, ka uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā neattiecas trešā prasījumu daļa, ciktāl viņam nav kompetences pieņemt viņa pakļautībā strādājošo starptautisko līgumdarbinieku nodarbinātības ietvaru.

128 Ņemot vērā, ka Vispārējās tiesas kompetences neesamības dēļ ir noraidīts prasītāja prasījums par viņa atjaunošanu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā, kā arī to, ka ir noraidīti viņa prasījumi otrās prasījumu daļas ietvaros (skat. šī sprieduma 88. un 89. punktu), šo nepieņemamības pamatu pārbaudei ir jāaprobežojas ar pārējiem prasītāja prasījumiem.

*Par pirmo prasījumu daļu*

129 Kā tika secināts šī sprieduma 87. punktā, Vispārējai tiesai ir kompetence izskatīt pirmo prasījumu daļu, pamatojoties uz LESD 263. pantu, ciktāl ar to tiek lūgts atcelt lēmumu izbeigt līgumu, un pamatojoties uz LESD 268. pantu, ciktāl ar to tiek lūgta finansiāla atlīdzība par mantisko un morālo kaitējumu, kas viņam esot nodarīts ar šo lēmumu.

130 Šajā ziņā, pirmkārt, saskaņā ar LESD 263. panta pirmo daļu tiesību aizsardzības līdzeklis – atcelšanas prasība – ir piemērojams tiesību aktiem, kurus izdevušas atsevišķas [šajā pantā] uzskaitītas iestādes, un arī plašākā mērā tiem, kurus pieņēmušas Savienības struktūras, ciktāl tie ir akti, kuri rada saistošas tiesiskas sekas (rīkojums, 2013. gada 4. jūnijs, *Elitaliana*/*Eulex Kosovo*, T-213/12, EU:T:2013:292, 19. punkts). Atcelšanas prasība ir jāceļ pret Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru, kura pieņēmusi attiecīgo tiesību aktu (skat. rīkojumu, 2018. gada 19. novembris, *Iccrea Banca*/Komisija un VNV, T-494/17, EU:T:2018:804, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

131 Otrkārt, saskaņā ar LESD 268. pantu un 340. panta otro daļu Vispārējās tiesas kompetencē ārpuslīgumiskās atbildības jomā ir izskatīt strīdus par zaudējumu, kurus ir nodarījušas Savienības iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus, atlīdzināšanu. Jēdziens "iestāde" LESD 340. panta otrās daļas izpratnē ietver ne tikai LES 13. panta 1. punktā uzskaitītās Savienības iestādes, bet arī visas pārējās Savienības struktūras, kas ir izveidotas ar Līgumiem un kuru mērķis ir sekmēt Savienības mērķu īstenošanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 10. aprīlis, *Lamberts*/Ombuds, T-209/00, EU:T:2002:94, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

132 Tādējādi tādu prasību ietvaros, kas attiecas uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, šo pēdējo minēto Vispārējā tiesā pārstāv iestāde vai struktūra, kurai tiek pārmests atbildību izraisošais notikums (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2015. gada 6. janvāris, *Kendrion*/Eiropas Savienība, T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).

133 Šajā lietā pirmā prasījumu daļa ir saistīta ar lēmumu izbeigt līgumu, kurš ir attiecināms uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai minēto ESĪP var kvalificēt par Savienības struktūru, kas var būt atbildētājs tādā prasībā, kas celta, pamatojoties uz LESD 263. un 268. pantu.

134 Šajā ziņā, lai noteiktu, vai vienību vai struktūru, kas ietilpst Savienības organizatoriskajā shēmā vai kas darbojas tās sastāvā, var uzskatīt par Savienības struktūru, ir jāpārbauda, vai saskaņā ar normām, kas regulē attiecīgās vienības statusu, šai vienībai ir pietiekama tiesībspēja, lai to varētu uzskatīt par autonomu Savienības struktūru un atzīt par atbildētāju (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2012. gada 4. jūnijs, *Elti*/Savienības delegācija Melnkalnē, T-395/11, EU:T:2012:274, 27.–29. punkts). It īpaši vienība vai struktūra ir jākvalificē par Savienības struktūru, ja, pirmkārt, tai ir piešķirtas pilnvaras, kas ir cieši saistītas ar Savienības darbību, un, otrkārt, ja tā juridiski ir nošķirta no pastāvošajām Savienības iestādēm un struktūrām (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. rīkojumu, 2022. gada 3. marts, Komisija/Padome, C-551/21, EU:C:2022:163, 14. punkts).

135 Attiecībā uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir jānorāda, ka, vispirms, saskaņā ar LES 33. pantu viņu ir izvirzījusi Padome pēc Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (turpmāk tekstā – "Augstais pārstāvis") priekšlikuma, lai pildītu "pilnvar[as] [..] konkrētos politikas jautājumos" (skat. šī sprieduma 3. punktu). Tādējādi minētajam ESĪP ir piešķirtas pilnvaras, kas ir cieši saistītas ar Savienības darbību.

136 Turpinājumā, saskaņā ar Lēmuma 2019/1340 4. panta 1. punktu ESĪP Bosnijā un Hercegovinā "atbild par pilnvaru īstenošanu". Lai arī šajā tiesību normā ir paredzēts, ka ESĪP "rīkoj[as] [Augstā pārstāvja] pakļautībā", šī pakļautība attiecas tikai uz minētā ESĪP pilnvaru pildīšanu, kā noteikts tā paša lēmuma 3. pantā, un šāda pilnvarojuma ietvaros neattiecas uz administratīvo vadību, tostarp personāla jomā.

137 Turklāt vairākās Lēmuma 2019/1340 tiesību normās ir norādīts, ka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir juridiski nošķirts no citām Savienības iestādēm un struktūrām. Šajā ziņā, pirmkārt, ar šī lēmuma 5. panta 2. un 3. punktu minētajam ESĪP ir noteikta tiesībspēja slēgt iepirkuma līgumus un iegādāties preces un noteikts pienākums noslēgt līgumu ar Komisiju par izdevumu pārvaldību. Otrkārt, kā norādīts šī sprieduma 63. punktā, ar tā paša lēmuma 6. panta 2. punktu tam pašam ESĪP ir ļauts uzņemt Savienības iestāžu vai EĀDD norīkotu personālu.

138 Visbeidzot, savu līgumdarbinieku pārvaldības jomā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir tiesībspēja, kas ļauj viņam rīkoties autonomi. No vienas puses, no Lēmuma 2019/1340 6. panta 1. un 2. punkta izriet, ka ESĪP ir "atbildīgs par komandas izveidi" un ka viņam ir tiesībspēja slēgt līgumus, lai pieņemtu darbā starptautisku personālu, ko viņš izvēlas bez pienākuma saņemt apstiprinājumu no citām Savienības iestādēm vai struktūrām, jo Padome un Komisija ir jāinformē tikai pēc tam (skat. šī sprieduma 63. un 64. punktu). No otras puses, minētajā lēmumā ir minēts "ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā] personāls" (7. pants), "ESĪP komandas locekļi" (8. pants), "ESĪP tiešā pakļautībā esoš[ais] personāl[s]" (10. pants), vai arī "ESĪP [Bosnijā un Hercegovinā] un ESĪP personāls" (13. pants).

139 Līdz ar to šīs lietas, kura saistīta ar jautājumiem, kuri attiecas uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla pārvaldību, vajadzībām šis ESĪP ir jāpielīdzina Savienības struktūrām, kas var būt atbildētājas tādā prasībā, kas pamatota ar LESD 263. un 268. pantu, šī sprieduma 130.–132.punktā minētās judikatūras izpratnē. No tā izriet, ka pirmā prasījumu daļa ir pieņemama attiecībā uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā.

140 Attiecībā uz Padomi – ir taisnība, ka šī iestāde ieceļ ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, nosaka viņa pilnvaru nosacījumus un termiņu un var lemt tās izbeigt pirms laika. Tomēr šāds apstāklis nevar likt apšaubīt šī ESĪP autonomiju un tiesībspēju attiecībā uz viņa personālu, kā konstatēts šī sprieduma 138. punktā. Turklāt, tā kā Lēmuma 2019/1340 4. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Padome ar Politikas un drošības komitejas (PDK) starpniecību minētajam ESĪP sniedz stratēģiskas norādes un politisku virzību, pirmā prasījumu daļa attiecas tikai uz jautājumiem par tā paša ESĪP personāla pārvaldību un tātad nav saistīta ar ESĪP stratēģiska vai politiska rakstura darbībām. No tā izriet, ka šī prasījumu daļa ir nepieņemama attiecībā uz Padomi.

141 Attiecībā uz Komisiju – ir jākonstatē, ka saskaņā ar Lēmuma 2019/1340 5. panta 3. punktu izdevumus pārvalda saskaņā ar līgumu starp Komisiju un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, un pēdējais minētais par visiem izdevumiem atskaitās Komisijai. Tādējādi Komisijas loma attiecībā pret ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir saistīta ar ESĪP pilnvarojuma budžeta izpildes kontroli. Taču pirmā prasījumu daļa attiecas uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā īstenoto viņa personāla pārvaldību, nevis uz viņa īstenoto budžeta izpildi. Līdz ar to pirmā prasījumu daļa ir jānoraida kā nepieņemama attiecībā uz Komisiju (skat. pēc analoģijas spriedumu, 2016. gada 19. jūlijs, H/Padome u.c., C-455/14 P, EU:C:2016:569, 65. punkts).

142 Attiecībā uz EĀDD – ir taisnība, ka faktiski ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir arī Savienības delegācijas šajā valstī vadītājs un šādā statusā – EĀDD pagaidu darbinieks. Tomēr, pirmkārt, aplūkoto līgumu, tāpat kā iepriekšējos līgumus uz noteiktu laiku, parakstīja vienīgi minētais ESĪP

šajā statusā, neatsaucoties uz Savienības delegācijas Bosnijā un Hercegovinā vadītāja statusu. Otrkārt, Padomes Lēmuma 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV 2010, L 201, 30. lpp.), 1. panta 4. punktā ir paredzēts, ka EĀDD "ietilpst centrāla administrācija un Savienības delegācijas trešās valstīs un starptautiskās organizācijās", neiekļaujot ESĪP. Treškārt, no lietas materiāliem un it īpaši no EĀDD 2016. gada 16. marta darba dokumenta izriet, ka ESĪP personāls trešajā valstī netiek jaukts ar personālu, kas strādā Savienības delegācijā šajā valstī, tostarp tad, kad kā Bosnijas un Hercegovinas gadījumā ESĪP un Savienības delegācijas vadītājs ir viena un tā pati persona. Līdz ar to pirmā prasījumu daļa ir nepieņemama attiecībā uz EĀDD.

*Par trešo prasījumu daļu*

143 Kā norādīts šī sprieduma 132. punktā, tādas prasības ietvaros, kas attiecas uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, Savienību Vispārējā tiesā pārstāv iestāde vai struktūra, kurai tiek pārmests atbildību izraisošais notikums.

144 Šajā lietā ar trešo prasījumu daļu prasītājs, pamatojoties uz LESD 268. pantu, izvirza prasību par kaitējuma atlīdzību, kas pamatota ar diskriminācijas esamību. Šajā prasībā viņš pārmet Padomei, Komisijai un EĀDD, ka tie nav piemērojuši PDNK starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, kas darbā pieņemti KĀDP ietvaros, vai ka tie nav pieņēmuši attiecībā uz šo personālu ar PDNK salīdzināmu tiesisko režīmu.

145 No tā izriet, ka prasītāja apgalvotais fakts, kas izraisa Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos, ir izvēle iestāžu līmenī par to, kāds ir KĀDP ietvaros darbā pieņemtajam personālam piemērojamais tiesiskais režīms.

146 Šajā ziņā, pirmām kārtām, prasītājs norāda, ka starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, ko darbā pieņem ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, piemērojamais režīms bija jāpieņem, balstoties uz LESD 336. pantu, saskaņā ar kuru "Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, [..] pieņem [..] Civildienesta noteikumus un [PDNK]". Tomēr ESĪP Bosnijā un Hercegovinā ir KĀDP vienība (skat. šī sprieduma 3. punktu), un no LES 24. panta 1. punkta un tā paša līguma 31. panta 1. punkta skaidri izriet, ka leģislatīvu aktu pieņemšana ir izslēgta no KĀDP jomas.

147 Līdz ar to LESD 336. pantam šajā lietā nav nozīmes, lai noteiktu iestādi vai iestādes, kurām tiek pārmests fakts, kas izraisa atbildības iestāšanos, trešās prasījumu daļas ietvaros.

148 Otrām kārtām, ir jānorāda, ka saskaņā ar LES 26. pantu Padomei ir pienākums izstrādāt KĀDP un pieņemt lēmumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu un īstenotu šo politiku, pamatojoties uz Padomes noteiktām vispārējām pamatnostādnēm un stratēģiskajiem virzieniem. Attiecīgā gadījumā KĀDP ietvaros darbā pieņemtiem līgumdarbiniekiem piemērojama tiesiskā režīma pieņemšana ietilpst šīs politikas īstenošanā un tātad ietilpst Padomes kompetencē.

149 Šajā ziņā, kā uzsver prasītājs, no 2012. gada 26. jūnija Paziņojuma C(2012) 4052 final par KĀDP misiju finanšu vadības noteikumiem 1.5. un 3.3. punkta, aplūkojot tos kopsakarā, izriet, ka Komisija bija ieteikusi Padomei piemērot KĀDP misiju un ESĪP līgumdarbiniekiem PDNK.

150 Taču šim priekšlikumam nesekoja rīcība, jo dalībvalstu delegācijām neizdevās vienoties Padomes ietvaros, kā tas izriet no paziņojuma, ko šīs iestādes prezidējošā valsts adresēja Pastāvīgo pārstāvju komitejai (*Coreper*) 2013. gada 22. maijā. It īpaši šajā paziņojumā bija uzsvērts, ka minētajām

delegācijām esot vajadzīgs laiks, lai izpētītu juridiskās, institucionālās un operacionālās sekas, pirms tiek uzsāktas jebkādas pārmaiņas KĀDP misiju režīmā, un ka to ieskatā esot nepieciešamas jaunas diskusijas par ESĪP situāciju. Šim paziņojumam bija pievienots priekšlikums, kurā attiecībā uz ESĪP bija norādīts sekojošais:

"Padome uzskata, ka attiecībā uz ESĪP situāciju ir nepieciešamas jaunas diskusijas un ka pagaidām ir jāpaliek *statu quo*. Šajā stadijā [tā] ir vienisprātis par sekojošo:

[..]

– ir jāturpina izskatīt alternatīvu opcijas situācijai, kurā katrs ESĪP ir personīgi atbildīgs par budžetu un pats personīgi nodarbina personālu, tostarp iespēju izveidot ESĪP atbalsta vienību, un jāiesniedz ziņojums *Coreper* līdz 2014. gada 31. martam."

151 Turklāt 2014. gada 13. martā Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavoja paziņojumu, kas attiecas uz jaunu norāžu par ESĪP iecelšanu, pilnvarām un finansējumu apstiprināšanu, kura tekstu pieņēma Padomes "Ārējo attiecību" darba grupa pēc diskusijām, kas notika, balstoties uz EĀDD darba dokumentu, kas tika izstrādāts kā turpinājums Padomes "Vispārējo lietu" darba grupas 2013. gada 17. decembra slēdzienam, atbilstoši kuram ir jāpieņem šīs jaunās norādes. No šī paziņojuma izriet, ka dalībvalstu delegācijas uzskatīja, ka ir jānoskaidro juridiskās, institucionālās un operacionālās sekas, kādas būs tam, ka ESĪP līgumdarbiniekiem tiks piemēroti jauni noteikumi par KĀDP misiju līgumdarbiniekiem.

152 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka uz KĀDP ietvaros darbā pieņemtiem līgumdarbiniekiem piemērojama tiesiskā režīma pieņemšanu attiecas Padomes līmenī veikta izvēle, kā turklāt EĀDD to norādīja savā iebildē par kompetences neesamību un nepieņemamību.

153 Trešām kārtām, ir jāuzsver, ka saskaņā ar LES 33. pantu ESĪP iecelšana ir Padomes kompetencē – pēc Augstā pārstāvja priekšlikuma.

154 Turklāt LES 28. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka tad, ja starptautiskās situācijas dēļ ir vajadzīga operacionāla Savienības rīcība, Padome pieņem nepieciešamos lēmumus un tajos nosaka to mērķus, piemērošanas jomu, līdzekļus, ko Savienība var izmantot, vajadzības gadījumā arī to īstenošanas nosacījumus un darbības laiku. Tādējādi atbilstoši īpašajam KĀDP ietvaram Padome lemj par līdzekļiem, ko Savienība var izmantot, un par lēmumu, kurus tā pieņem attiecībā uz konkrēto Savienības operacionālo rīcību, īstenošanas nosacījumiem, kas ietver tostarp minētajai rīcībai piešķirtos personāla līdzekļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 10. novembris, *Jenkinson*/Padome u.c., T-602/15 RENV, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2021:764, 226. punkts).

155 Ir taisnība, ka Lēmums 2019/1340 skaidri neattiecas uz LES 28. pantu, bet tajā ir tikai atsauce uz "Līgumu [par ES] un konkrēti uz tā 33. pantu un 31. panta 2. punktu". Tomēr šis lēmums nozīmē operacionālu rīcību, kas ietilpst KĀDP, ciktāl ar to tiek ieviests ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, kura pilnvaras būtībā ir atbalstīt Savienības rīcību konkrētos politikas jautājumos šīs valsts teritorijā saiknē ar vietējām iestādēm un kura rīcībā ir budžets un komanda, lai īstenotu šīs pilnvaras.

156 Turklāt Vienotā rīcība 2002/211, ar kuru ESĪP Bosnijā un Hercegovinā tika iecelts pirmo reizi, tika pieņemta, atsaucoties uz LES 14. pantu (redakcijā pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā), kura 1. punktā ir ietverta tiesību norma, kas ir līdzīga LES 28. pantam pašreizējā redakcijā. Turklāt Padomes 2012. gada 25. jūnija Lēmums 2012/330/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2011/426/KĀDP, ar ko ieceļ ESĪP Bosnijā un Hercegovinā (OV 2012, L 165, 66. lpp.),

un Padomes 2013. gada 2. jūlija Lēmums 2013/351/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2011/426/KĀDP, ar ko ieceļ ESĪP Bosnijā un Hercegovinā (OV 2013, L 185, 7. lpp.), tika pieņemti pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, atsaucoties konkrēti uz LES 28. pantu.

157 Tādēļ uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā iecelšanu attiecas LES 28. pants tādējādi, ka saskaņā ar šī sprieduma 154. punktā minēto judikatūru Padome ir tā, kurai ir jānosaka personāla līdzekļi, ko var izmantot šī vienība.

158 Šo secinājumu apstiprina šī sprieduma 151. punktā minētās norādes par ESĪP iecelšanu, pilnvarām un finansējumu, kuru C iedaļā ir norādīts, ka Padomes lēmumā, ar ko ieceļ ESĪP, ir jāiekļauj vairāki elementi, tostarp noteikumi par ESĪP komandas izveidi un sastāvu.

159 Šādos apstākļos tāda statusa pieņemšana, kas piemērojams ESĪP Bosnijā un Hercegovinā starptautiskajiem līgumdarbiniekiem, ir Padomes kompetencē.

160 Ceturtām kārtām, tiesas sēdē EĀDD, balstoties uz LES 30. panta 1. punktu, apgalvoja, ka Padome nevarot pieņemt tiesisko režīmu, kas piemērojams KĀDP līgumdarbiniekiem, ja Augstais pārstāvis vai dalībvalsts tai nav iesniegusi attiecīgu priekšlikumu. Tomēr no šīs tiesību normas, atbilstoši kurai "katra dalībvalsts, [..] Augstais pārstāvis [..] vai Augstais pārstāvis, ko atbalsta Komisija, var vērsties Padomē ar jebkuru jautājumu, kas saistīts ar [KĀDP], kā arī attiecīgi iesniegt Padomei iniciatīvas vai priekšlikumus", izriet, ka Augstajam pārstāvim un dalībvalstīm ir iniciatīvas tiesības, bet ka tās nav ne monopols, ne nosacījums tam, lai Padome varētu pieņemt tādu aktu kā lēmumu par tiesisko režīmu, kas piemērojams KĀDP ietvaros darbā pieņemtajiem līgumdarbiniekiem vispār vai ESĪP Bosnijā un Hercegovinā konkrēti. Tādējādi ar šo tiesību normu nav izslēgts, ka Padome var pieņemt lēmumu, lai pieņemtu šādu režīmu pati pēc savas iniciatīvas, ja tai tas šķiet nepieciešams, vai lūgt Augstajam pārstāvim iesniegt tai attiecīgu priekšlikumu.

161 Šo secinājumu apstiprina lietas materiāli. Pirmkārt, no šī sprieduma 151. punkta izriet, ka norādes par ESĪP iecelšanu, pilnvarām un finansējumu tika pārskatītas pēc Padomes "Vispārējo lietu" darba grupas iniciatīvas. Otrkārt, šajās pašās norādēs attiecībā uz ESĪP iecelšanas procedūru ir precizēts, ka, "ja Padome uzskata, ka to prasa politiskais konteksts, tā var lūgt [Augstajam pārstāvim] iesniegt priekšlikumu, lai ieceltu ESĪP, kuram ir pilnvaras konkrētā politikas jautājumā".

162 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka jebkāda kļūdaina bezdarbība tāda vispārēja režīma pieņemšanā, kas piemērojams KĀDP līgumdarbiniekiem vispārīgi vai ESĪP Bosnijā un Hercegovinā konkrēti, ir jāattiecina uz Padomi. Tādēļ trešā prasījumu daļa ir pieņemama attiecībā uz Padomi un nepieņemama attiecībā uz Komisiju un EĀDD.

*Par ceturto prasījumu daļu*

163 Ar savu ceturto prasījumu daļu, kas ir pakārtota salīdzinājumā ar trim pirmajām, prasītājs lūdz, lai Padomei, Komisijai un EĀDD, pamatojoties uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību, tiek piespriests viņam samaksāt summu 400 000 euro apmērā ar pamatojumu, ka ar viņa nodarbinātības nosacījumiem neesot ievērotas viņa pamattiesības.

164 Kā izriet no šī sprieduma 148.–162. punkta, Padome ir tā, kurai jānosaka ESĪP Bosnijā un Hercegovinā līgumdarbinieku nodarbinātības nosacījumi. Līdz ar to Padome ir jānosaka par atbildētāju attiecībā uz ceturto prasījumu daļu.

165 Ir taisnība, ka prasītājs atsaucas arī uz pamatiem, kas izvirzīti, lai pamatotu pirmo un otro prasījumu daļu, kuras attiecas uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā kā darba devēju. Tomēr prasītājs nav paredzējis ceturtās prasījumu daļas ietvaros atsaukties uz Savienības ārpuslīgumisko atbildību ESĪP rīcības dēļ. Proti, gan prasības pieteikumā, gan savos apsvērumos par iebildēm par kompetences neesamību un par nepieņemamību prasītājs precizē, ka ceturtā prasījumu daļa attiecas uz "Eiropas iestādēm", kas saskaņā ar visu viņa procesuālo rakstu interpretāciju ir jāsaprot kā atsauce nevis uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, bet gan uz Padomi, Komisiju un EĀDD, lai arī šis pēdējais minētais nav iestāde LES 13. panta izpratnē.

166 Ņemot vērā iepriekš minēto, ceturtā prasījumu daļa ir jāatzīst par pieņemamu attiecībā uz Padomi un par nepieņemamu attiecībā uz Komisiju un EĀDD.

### *Secinājumi*

167 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pirmkārt, attiecībā uz pirmo prasījumu daļu, Vispārējai tiesai ir kompetence, no vienas puses, pamatojoties uz LESD 263. pantu, lemt par prasījumu atcelt lēmumu izbeigt līgumu un, no otras puses, pamatojoties uz LESD 268. pantu, lemt par prasījumiem saņemt finansiālu atlīdzību par mantisko un morālo kaitējumu, kas prasītājam esot nodarīts ar šo lēmumu. Šie prasījumi ir pieņemami, ciktāl tie attiecas uz ESĪP Bosnijā un Hercegovinā, un nepieņemami, ciktāl tie attiecas uz Padomi, Komisiju un EĀDD.

168 Turklāt prasījums par prasītāja atjaunošanu amatā ESĪP Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā ir jānoraida kompetences neesamības dēļ.

169 Otrkārt, otrā prasījumu daļa ir jānoraida pilnībā kompetences neesamības dēļ.

170 Treškārt, trešā un ceturtā prasījumu daļa, attiecībā uz kurām Vispārējai tiesai ir kompetence saskaņā ar LESD 268. pantu, ir pieņemamas attiecībā uz Padomi un nepieņemamas attiecībā uz Komisiju un EĀDD.

## Par tiesāšanās izdevumiem

171 Saskaņā ar Reglamenta 133. pantu lēmumu par tiesāšanās izdevumiem ietver galīgajā spriedumā vai rīkojumā par tiesvedības izbeigšanu. Turklāt atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 135. panta 1. punktam, ja to prasa taisnīgums, Vispārējā tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, sedz savus tiesāšanās izdevumus pats, bet tikai daļēji atlīdzina pretējās puses tiesāšanās izdevumus vai pat vispār tiek atbrīvots no šā pienākuma.

172 No šajā spriedumā izklāstītā pamatojuma izriet, ka ar šo spriedumu tiesvedība tiek izbeigta attiecībā uz Komisiju un EĀDD, kas ir atbildētāji, attiecībā uz kuriem prasība ir jānoraida, kuri ir skaidri prasījuši piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

173 Tomēr, kā norādīts šī sprieduma 140.–142. punktā, ESĪP Bosnijā un Hercegovinā rīcība iekļaujas sarežģītā juridiskajā kontekstā, ko raksturo saikne, kas tam ir ar Padomi, Komisiju un EĀDD. Tādējādi neapšaubāmi prasītājam bija grūti noteikt atbildētājus šīs prasības iesniegšanas brīdī. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa uzskata, ka ir godīgi un taisnīgi nolemt, ka Komisija un EĀDD sedz savus tiesāšanās izdevumus.

174 Turklāt ar šo spriedumu netiek izbeigta tiesvedība attiecībā uz Padomi un ESĪP Bosnijā un Hercegovinā. Līdz ar to ir jāatliek lēmuma pieņemšana par prasītāja un šo divu atbildētāju tiesāšanās izdevumiem, kas saistīti ar iebildēm par kompetences neesamību un nepieņemamību.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

**1) Prasību noraidīt:**

– **kompetences neesamības dēļ, ciktāl ar to tiek prasīts atjaunot *Robert Stockdale* amatā Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Bosnijā un Hercegovinā personāla sastāvā;**

– **kompetences neesamības dēļ, ciktāl ar to tiek prasīts pārkvalificēt *R. Stockdale* darba līgumus uz noteiktu laiku par vienu darba līgumu uz nenoteiktu laiku un konstatēt, ka atbildētāji ir pārkāpuši savas līgumsaistības;**

– **kā nepieņemamu attiecībā uz Eiropas Savienības Padomi, Eiropas Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), ciktāl ar to tiek prasīts atcelt Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Bosnijā un Hercegovinā 2020. gada 17. novembra lēmumu, ar kuru *R. Stockdale* darba līgums tika izbeigts, un atlīdzināt kaitējumu, kuru, kā tiek apgalvots, ir izraisījis šis lēmums;**

– **kā nepieņemamu pārējā daļā attiecībā uz Komisiju un EĀDD.**

**2) Iebildes par kompetences neesamību un par nepieņemamību pārējā daļā noraidīt.**

**3) Komisija un EĀDD sedz savus tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar iebildēm par kompetences neesamību un par nepieņemamību.**

**4) Lēmuma par *R. Stockdale*, Padomes un Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Bosnijā un Hercegovinā tiesāšanās izdevumiem, kas saistīti ar iebildēm par kompetences neesamību un par nepieņemamību, pieņemšanu atlikt.**

da Silva Passos Valančius Reine

Truchot Sampol Pucurull

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 26. jūlijā.

[Paraksti]

# Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture . . . . . 2

Lietas dalībnieku prasījumi . . . . . 4

Juridiskais pamatojums . . . . . 5

Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu šķīrējklauzulas neesamības gadījumā . . . . . 6

Par pirmās un otrās prasījumu daļas būtību . . . . . 7

Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu atbilstoši LESD 272. pantam . . . . . 8

Par Vispārējās tiesas kompetenci lemt par pirmo un otro prasījumu daļu atbilstoši LESD 263. un 268. pantam . . . . . 9

– Par līguma noteikumiem . . . . . 10

– Par Savienības tiesību normām . . . . . 10

Secinājumi . . . . . 15

Par nepieņemamības pamatiem, kuri attiecas uz prasības pieteikuma formas prasību neievērošanu . . . . . 15

Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz prasītāja prasījumu kopumā skaidrības trūkumu . . . . . 16

Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz prasības juridiskā pamata skaidrības trūkumu 16

Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz it īpaši ceturtās prasījumu daļas skaidrības trūkumu . . . . . 17

Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz to pamatu skaidrības trūkumu, kuri izvirzīti dažādu prasījumu daļu pamatojumam . . . . . 18

Secinājumi . . . . . 19

Par nepieņemamības pamatu, kurš attiecas uz trešās un ceturtās prasījumu daļas nepieņemamību Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā paredzētās pirmstiesas procedūras neievērošanas dēļ . . . . . 19

Par nepieņemamības pamatiem, kuri attiecas uz atbildētāja vai atbildētāju noteikšanu . . . . . 20

Par pirmo prasījumu daļu . . . . . 21

Par trešo prasījumu daļu . . . . . 23

Par ceturto prasījumu daļu . . . . . 25

Secinājumi . . . . . 26

Par tiesāšanās izdevumiem . . . . . 26